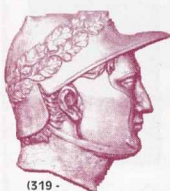

ΕΝΤΥΠΟ
ΚΛΕΙΣΤΟ
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ
1582/2000

ΣΒΗΝΟΥΝ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ! Αποκαλυπτικό άρθρο του προέδρου της Ένωσης Ζαγορισίων. Σελ. 14

(319 -
272 π. Χ.)

ΠΥΡΡΟΣ

Δυναμική
Επικοινωνία

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32 - 106 83 ΑΘΗΝΑ ● ΤΗΛ: 210-8233830 - FAX: 210-8238468 ● ΕΤΟΣ 2ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 12, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2002 ● ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ: 1,47 ΕΥΡΩ

Η ΓΝΩΜΗ ΜΑΣ

Η Ήπειρος, κατά κοινή ομοθυμία, είναι ένα απέραντο φυσικό, ιστορικό και πολιτιστικό μουσείο. Το έχουμε ξαναεπισημάνει. Η περιοχή μας αντιμετωπίζει πολλαπλά προβλήματα και δυσκολίες. Ωστόσο, πέρα από τους ψυχρούς αριθμούς και τις στατιστικές, ο πλούτος της βρίσκεται διάχυτος σε κάθε βήμα μας. Στο μοναδικό φυσικό περιβάλλον, στην ιδιαίτερη πολιτιστική και ιστορική της φυσιογνωμία.

Κι είναι αυτά τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, τα οποία της επιτρέπουν να αισιοδοξεί για το παρόν και το μέλλον της.

Η όποια στρατηγική ανάπτυξης, η οποία εκπονείται τόσο σε εθνικό όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο, πρέπει να λαμβάνει υπόψη της αυτά τα χαρακτηριστικά. Ακόμη, να υπολογίζει τις θέσεις και απόψεις των τοπικών φορέων.

Η προοπτική κατασκευής φραγμάτων για ηλεκτροπαραγωγικούς σκοπούς σε όλη σχεδόν την Ήπειρο, έχει επιφέρει τις αρνητικές αντιδράσεις πολλών φορέων της Ηπείρου, αλλιά και της Ηπειρωτικής Διασποράς. Και είναι πολύ λίγες οι φωνές, οι οποίες υποστηρίζουν τα έργα αυτά.

Αλλιά και επίσημοι κρατικοί φορείς, όπως καταδεικνύεται από το κεντρικό μας θέμα, είναι αντίθετοι στην κατασκευή φραγμάτων.

Στις τελικές επιλογές των υπευθύνων παραγόντων, όλες αυτές οι παράμετροι πρέπει να συνυπολογισθούν.

Ο ρους της ανάπτυξης στην Ήπειρο δεν πρέπει να πνίξει τα στολίδιά της, αλλιά να τα διαφυλάξει και να τα αναδείξει.

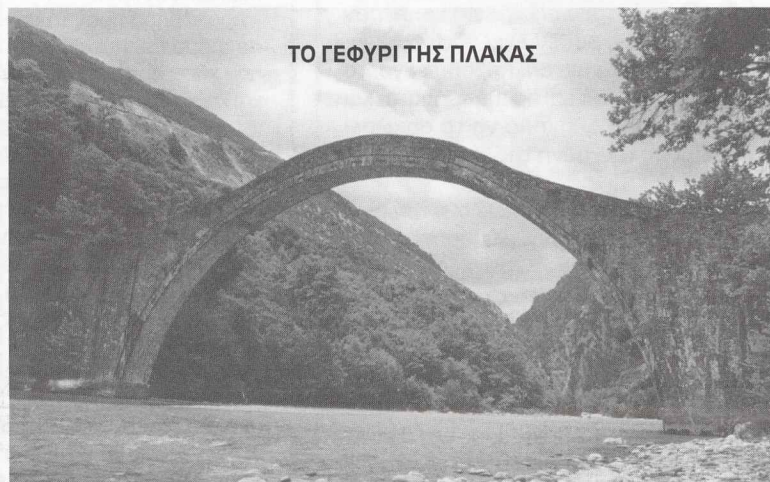
ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟΝ ΑΡΑΧΘΟ (ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΑΦΝΩΤΗΣ ΑΡΤΑΣ)

Κατά του φράγματος ο Ε.Ο.Τ.

Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ του μεγάλου υδροηλεκτρικού φράγματος στον Άραχθο ποταμό, στον Άγιο Νικόλαο Δαφνώτης Άρτας, έχει συναντήσει έως τώρα αντιδράσεις τοπικών φορέων, όπως του Δήμου Κατσανοχωρίων και της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών, οι οποίοι αντιτίθενται σ' αυτό.

Όμως και ένας επίσημος κρατικός φορέας, ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού, δεν συμφωνεί με το παραπάνω έργο.

Σε έγγραφο του Οργανισμού, τον περασμένο Αύγουστο, το οποίο χαρακτηρίζει εξαιρετικά επείγον και το οποίο υπογράφει ο πρόεδρος του Ε.Ο.Τ. Κ. Ιωάννης Πατέλης, προς τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ, αναφέρο-

ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ ΤΗΣ ΠΛΑΚΑΣ

νται όλοι οι περιβαλλοντικοί και πολιτιστικοί λόγοι, οι οποίοι συνηγορούν κατά της κατασκευής του φράγματος.

Σελ. 16

Στην **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** τα φράγματα, μετά από παρέμβαση του Ευρωβουλευτή **Αλέκου Αλαβάνου**, τον οποίο ενημέρωσε ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών **Χρήστος Λαναράς**. **Διαφύλαξη των ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων της περιοχής απαιτεί η Αρμόδια Επίτροπος κυρία Wallstrom**

Σελ. 16

ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ & ΣΧΟΛΕΙΟ

Του
Θεοδώρου Γ. Παππά,
Επικούρου Καθηγητή
Ιονίου Πανεπιστημίου

Σελ. 10

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΟΙ ΝΟΜΑΡΧΕΣ, ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Η συμμετοχή
των Ηπειρωτών
της Διασποράς
Σελ. 8 - 9

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΤΙΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ
ΕΠΩΝΥΜΩΣ
Σελ. 2

Γράφει
ο συγγραφέας
Νίκος Σκόπας

ΣΤΙΣ 19 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2003 «Η ΠΙΤΑ» ΤΗΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ

Την Κυριακή 19 Ιανουαρίου 2003, στις 10 το πρωί, στο κλειστό γήπεδο του Σπόρτινγκ, στα Πατήσια, θα γίνει φέτος η μεγάλη καθιερωμένη γιορτή της Πανεπειρωτικής Συνομοσπονδίας «ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΗ». Η εξεύρεση νέου χώρου ήταν εκ των πραγμάτων αναγκαία, αφού στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, στον παραδοσιακό χώρο της γιορτής, γίνονται έργα εν όψει των Ολυμπιακών αγώνων.

Η κορυφαία γιορτή των Αποδήμων Ηπειρωτών συγκεντρώνει κάθε χρόνο το ενδιαφέρον χιλιάδων Ηπειρωτών, όχι μόνο της Αποδημίας, καθώς σ' αυτή παίρνουν μέρος δεκάδες καλλιτέχνες και χορευτικά συγκροτήματα. Στη γιορτή αυτή γίνεται επίσης και η απονομή των ετήσιων βραβείων της ΠΣΕ σε Ηπειρωτικούς φορείς και Ηπειρώτες.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ
«ΠΥΡΡΟΥ» ΜΕ ΤΟΥΣ
ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΕΚΔΟΤΕΣ.
ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ
Σελ. 15

Τα Πύρινα

Η ΑΛΛΗ ΜΑΤΙΑ ΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Το οικόπεδο και η Ηπειρωτική Στέγη

Χρειάστηκαν σκληροί αγώνες δεκαετιών για να κατορθώσουν οι Απόδημοι Ηπειρώτες να πλησιάσουν το όνειρο. Αίτημά τους η παραχώρηση οικοπέδου από την Πολιτεία για την ανέγερση της Ηπειρωτικής Στέγης στην Αθήνα.

Και οι αγώνες τους δικαιώθηκαν, με το οικόπεδο 4 στρεμμάτων στο Μαρούσι, το οποίο παραχωρήθηκε στην Πανεπιστημιακή Συνομοσπονδία Ελλάδος το 1996, με αποφάσεις των τότε υπουργών Γεωργίας Στέφανου Τζουμάκα, Οικονομικών Αλέκου Παπαδόπουλου και Εθνικής Οικονομίας Γιάννου Παπαντωνίου.

Από τότε πέρασαν έξι χρόνια και πέραν της αποφάσεως ουδέν έχει προχωρήσει. Βεβαίως είναι ένα μεγαλειώδες έργο, το οποίο απαιτεί χρόνο και πολλή χρήματα. Και ίσως είναι πολύ δύσκολο να το σπκώσει στους ώμους της, μόνη της, η Πανεπιστημιακή.

Απαιτείται πανστρατιά όλων των Ηπειρωτών και όλων αγώνες για να φτάσουμε στον τελικό στόχο.

Ωστόσο η υπόθεση συναντά και άλλες δυσκολίες. Ο Δήμος Αμαρουσίου και τοπικοί φορείς αντιδρούν, επικαλούμενοι περιβαλλοντικούς λόγους, και προσφεύγουν στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Η Πανεπιστημιακή εμμένει στις θέσεις της. Πως όχι μόνο η ανέγερση της Ηπειρωτικής Στέγης δεν αλλοιώνει το περιβάλλον της περιοχής, καθώς το οικόπεδο δεν έχει ούτε ένα δένδρακι, αλλά αντιθέτως η προσπάθεια αυτή με το πολυδύναμο Πολιτιστικό Κέντρο στο οποίο στοχεύει, θα αναβαθμίσει την περιοχή.

Ακόμη τονίζει πως η Ηπειρωτική Στέγη δεν έχει στενή σημασία για τους Ηπειρώτες, αλλά αποκτά και εθνικό περιεχόμενο, καθώς σε αυτή θα στεγαστούν τα Ηπειρωτικά Σωματεία, η Ηπειρωτική Βιβλιοθήκη, ο Ηπειρωτικός πολιτισμός και θα εξελιχθούν δράσεις με ευρύτερα κοινωνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά.

Αυτή η προσπάθεια ίσως είναι και η τελευταία ευκαιρία για την Ηπειρωτική Στέγη και δεν πρέπει να χαθεί.

Οι Απόδημοι Ηπειρώτες, μέσα από τους Συλλόγους τους και την Πανεπιστημιακή, πρέπει να αγωνιστούν για τη διασφάλιση του οικοπέδου και, εάν αυτό επιτευχθεί, να αρχίσει, επιτέλους, ο αγώνας για τον θεμέλιο λίθο.

Για το θέμα, όμως, της Ηπειρωτικής Στέγης θα επανέλθουμε.

Επώνυμους

1. Στα χωριά μας που σβήνουν

Επισκέπτης κι εγώ με πολλούς Απόδημους τούτο το καλοκαίρι, το 15Αύγουστο, στη γενέτειρά, στον ακριτικό Τσαμαντά, στις εσχατιές της Μουργκάνας, πάνω στα σύνορα, όπου βίωσα από κοντά τη μοίρα των χωριών μας.

Το χωριό, το Ηπειρωτικό χωριό, φθίνει, σβήνει, πλησιάζει στο τέλος του. Το χωριό γενικά, σε άλλες εποχές, ήταν ζωντανή φλέβα του Έθνους. Γέννησε αγωνιστές της ελευθερίας, ανθρώπους του πνεύματος και της προόδου. Πρόσφερε πολλά. Τώρα τι να προσφέρει; Ο πληθυσμός του διέρρευσε και διαρρέει προς τις κομποπόλεις, τα αστικά κέντρα και κυρίως προς την α-δελφότητα Αθήνα, για εξεύρεση εργασίας, ψυχαγωγίας, περίθαλψης κ.λπ.

Προχώρησα προς τα σύνορα ν' αγναντέψω το α-δελφότητα του Ηπειρωτικού Ελληνισμού (Β. Ηπειρος), που χάνεται, οργασμένη κι αυτό. Κομποπόλεις, χωριά και χωριουδάκια, το καθένα με την παράδοση και την ιστορία του, άνοιξαν κι έσβησαν με το δράμα της μεγάλης πατρίδας. Πώς άλλαξαν οι καιροί! Οι κάτοικοι τη βρήκαν μόνοι τους την Πατρίδα. Έχουν τώρα την πράσινη κάρτα τους. Πέρασαν τα σύνορα - οι περισσότεροι - ως οικονομικοί μετανάστες, εγκαταστάθηκαν μόνιμα στη μεγάλη Πατρίδα, βολεύτηκαν, τα παιδιά τους φοιτούν σε ελληνικά σχολεία. Τι άφισαν πίσω τους; Τι έμεινε εκεί; Ποιος θ' αναπληρώσει το κενό και πώς;

Ο λόγος πάλι στη γενέτειρά. Χαρές και πανηγύρια το 15Αύγουστο. Πλήθος τα ι.χ. που κατέκλυσαν τα στενωπία του χωριού και πλήθος οι Απόδημοι επισκέπτες. Η δημοτική μούσα στις δόξες της. Μια γεύση εκείνων των τραγουδιών με το στόμα, χωρίς όργανα, απολαμβάνουν οι χωριανοί πανηγυριώτες, όταν ζωντανεύει - μέρες που 'ναι - μονάχα για 2-3 μέρες - α-δελφότητα - το ρημαγμένο χωριό μας. Για να γυρίσουμε ύστερα εδώ στο κλεινό άστυ της Πατρίδας Αθήνας, ό-λοι εμείς οι Απόδημοι επισκέπτες με τους Συλλόγους, τις Ενώσεις, τις Αδελφότητες μας - «Βασιλικός Πλατύ-φιδος αποδημίας», κατά τον ποιητή μας Μιχάλη Γκα-νά, αφήνοντας πίσω λίγες σκιές γερόντων, με την ευ-χή - και του χρόνου!

2. Requiem στην Παμβώτιδα

Είναι όμως και τα Γιάννινα, όπου ο γράφων, στη μικρή τότε πόλη των 30 χιλιάδων, έζησε τα νεανικά του χρόνια κι έκαμε τις εγκύκλιες σπουδές του. Σήμερα τα Γιάννινα, με το λαμπρό τους Πανεπιστήμιο, το πλήρες Νοσοκομείο, με την αξιόλογη πνευματική κίνηση, με τη διαρροή των κατοίκων από την ύ-παιθρο, πνέει να γίνει η τέταρτη ή πέμπτη πόλη της Ελλάδας, με όλα τα προβλήματα που ακολουθούν μια τέτοια εξέλιξη.

Ένα από αυτά είναι και η λίμνη, η Ξακουστή Παμβώ-τιδα, που συνδέθηκε τόσο στενά με την ιστορία της Ηπειρωτικής πρωτεύουσας, μιας πόλης που ευνοή-θηκε από τη φύση, να έχει δίπλα της έναν υδάτινο θη-

σαυρό. Τώρα η λίμνη οθονόμα και λιγοστεύει, χάνει τα νερά της, δείχνει τους πυθμένες της... Κοινή τώρα η αγωνία για τη σωτηρία της λίμνης, της τόσο κακοποι-ημένης στους βάρβαρους καιρούς μας, όπου όλα παί-ζονται στο βωμό της περιφέρειας ανάπτυξης και της κα-ταναλωτικής κραιπάλης.

Τι έκαναν αλήθεια οι κατά καιρούς δημοτικές αρχές για τη σωτηρία της λίμνης; Τι σκέπτονται μόνο όταν πλησιάζουν οι εκλογές; Να δούμε...

Τακτικός επισκέπτης τα καλοκαίρια στην παραλίμνια περιοχή με τους μεγάλους δρόμους και τα κέντρα α-ναψυχής, δεν θα παραλείψω να περσώ για τον καφέ από το γνωστό παραλίμνιο κέντρο, που φέρει το ό-νομα «Κυρά Φροσύνη», όνομα της μορφής «αμαρτω-λής», που μαζί με άλλες 17 αρχόντισσες, θα πληρώ-σουν με τη ζωή τους την τούλη της χειραφέτησης μέ-σα στην υποκριτική, συντηρητική κοινωνία της πόλης. Ο φοβερός και αμφιλεγόμενος Αλής, αυτόκλητος «προ-στάτης» των ηθών, θα διατάξει τον πνιγμό τους στη λίμνη (1801). Ευαίσθητη όμως η λαϊκή μούσα, θα γλυ-κάνει το νερό για το χατίρι της γονιευτικής ιέρειας του έρωτα:

«Χίλια καντάρια ζάχαρη θα ρίξουμε στη λίμνη, για να γλυκάνει το νερό, να πει η κυρά Φροσύνη». Συνακόλουθα, η μνήμη μου φέρνει πάντοτε εκεί τον αγαπητό μου αείμνηστο Εβραίο Γιαννιώτη ποιητή Γιο-σέφ Ελιγιό. Συνήθιζε να περνάει τα καλοκαίρια των διακοπών του στην αγαπημένη του γενέτειρά και να ήσει σε ώρες νόστου και ηυρικής έξαρσης, τα τρα-γουδία του στην αγαπημένη του Παμβώτιδα:

«Σε ξαναβλέπω, λίκλαλη Παμβώτιδα και πάλι, Αχ βέρογμένο ριζικό! Κι η γαλανή ψυχούλα σου μου ξαναβλέπει αγάλη κάποιον κρυφό της μυστικό.

Λιγοήμερος ο χωρισμός, γλυκύτατη λιμνούλα, μα ωστόσο τι μαράζι, τι καμιάς. Κι όσες στιγμούλες διάβηκα μακριά σου, ποια τρεμούλα στα σπλάχνα και τι σπαραγμός!

Νεράιδα απαλοκύμαντη με την απλή ομορφιά σου, αχ πόσους κρύφιους καημούς στο πλάι σου δεν έζηνα! Σαν αέριο πετούμενο η ψυχούλα μου μπροστά σου, αιθεροβάμνει ανάμεσα από γη κι απ' ουρανό».

(Σημ. Η Πανεπιστημιακή Συνομοσπονδία Ελλάδας, είχε προγραμματίσει για εφέτος (17/4/2002) τιμητική εκδή-λωση για τον Γιαννιώτη ποιητή. Την ανέβαζε όμως «για ευ-θετώτερο χρόνο» εξαιτίας των γεγονότων της Παλαιο-στίνης. Ποια σχέση όμως μπορεί να έχει ο Γιοσέφ Ελιγιό, που ύμνησε την ειρήνη, τη φιλία, τη συνύπαρξη των λα-ών, με τον μόφιλο του αιμοχαρή Αριέλι Σαρόν και την κλίκά του; Μήπως έτσι αδικούμε τον ποιητή μας; Ας το ξα-ναδούμε).

Ο Νίκος Σκόπας κατάγεται από τον Τσαμαντά Θεσπρωτίας· είναι εκπαιδευτικός - συγγραφέας.

Με τον ΝΙΚΟ ΣΚΟΠΑ*

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΤΙΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ...

●●● Ματαιώθηκε, λόγω καιρικών συνθηκών, το «Ηπειρωτικό Πανόρα-μα» (πολιτιστικές εκδηλώσεις), που είχε προγραμματίσει για τις 13 -14 Σεπτεμβρίου 2002, στο θέατρο Πέ-τρας, στην Πετρούπολη, η Πανη-πειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος.

●●● Με πρόσφατη απόφασή του το Πρωτοδικείο της Αθήνας έκανε δεκτή την ένσταση του Μιχάλη Μαρτσέκη κατά του κύρους των εκ-κλογών στην Πανεπιστημιακή Συ-νομοσπονδία.

●●● Η απόφαση δρομολογεί νέες εξελίξεις στην κορυφαία οργάνωση των Αποδήμων Ηπειρωτών. Ανε-ξαρτήτως πάντως της πορείας της υπόθεσης αυτής, τα στελέχη της ο-ργάνωσης εκτιμούν ότι είναι καιρός να προχωρήσει η ανασυγκρότηση και λειτουργία της Π.Σ.Ε. σε νέες βά-σεις (εγκαθίδριση μητρώου, τρόπος εκπροσώπησης μελών, αλληλαγές στο καταστατικό κ.λπ.).

●●● Οι δημοτικές εκλογές αν-ε-στησαν, προς το παρόν, τις φθινο-πωρινές εκδηλώσεις, των φορέων της Ηπειρωτικής Αποδημίας.

●●● Το χρονικό διάστημα που δια-νύουμε είναι περίοδος προετοιμα-σίας των εκδηλώσεων του χειμώ-νου. Ετήσιες χοροεσπερίδες, πρω-τοχρονιακές εκδηλώσεις και η-μερολόγια για το νέο χρόνο, προ-ετοιμάζονται από τώρα. Ευκαιρίες για ανταμώματα, διασκέδαση και ψυχαγωγία.

●●● Σε πολλές από αυτές τις εκ-δηλώσεις, μαθαίνουμε πως θα κά-νουν την εμφάνισή τους και οι νέ-οι δημοτικοί άρχοντες της Ηπείρου, καθώς η ηγεσία τους αρχίζει από το νέο χρόνο και από την άλλη θέλουν «να τα έχουν καλά και με τους ετε-ροδημότες», οι οποίοι σε πολλές πε-ριπτώσεις έκριναν το αποτέλεσμα, κυρίως στις μικρές κοινωνίες.

●●● Ο Παύλος Μπούρης, από τα Λεπανά, (έφορος Πνευματικού Κέν-τρου Ηπειρωτών), είναι ο μοναδι-κός από τη Διοίκηση της Πανεπι-ρωτικής που συμμετέχει και πάλι στα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

●●● Εκλεγμένος και πάλι (πρώ-τος στην επιλογή των ψηφοφόρων και από τους δύο συνδυασμούς) στο Δήμο Αγνάντων, με το συν-δυασμό του Δημάρχου Χρήστου Χα-σιάκου, θα μοιράζει το χρόνο του α-νάμεσα στα Λεπανά, την Πανεπι-ρωτική και την Αδελφότητα.

●●● Ο Γιάννης Μπάκος, ο αγαπη-τός φίλος και συνάδελφος, αντα-ποκριτής των «Πρωινών Νέων» των Ιωαννίνων, δεν είναι πια κοντά μας. Έφυγε από τη ζωή πρόσφατα. Αγα-πητός σε όλους, ένθερμος Ηπειρώ-της, μοιράζε τη ζωή του ανάμεσα στην Ήπειρο και την Ηπειρωτική Αποδημία. Παρών σε κάθε εκδήλω-ση των Ηπειρωτικών Συλλόγων. Κα-ταγόταν από τα Άγναντα Άρτας, αηλά έζησε στα Γιάννινα. Θα τον θυμόμαστε.

ΙΔΡΥΜΑ ΑΚΤΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ

Το Ίδρυμα Ακτία Νικόπολις ιδ-ρύθηκε στο τέλος του 1997 με στόχο την πολιτιστική προσφο-ρά στο νομό Πρέβεζας και την ευρύ-τερη περιοχή. Με τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα, το 1998, άρχισε ο προγραμματισμός των δραστηριοτήτων του, ο οποίος άρχισε ουσιαστικά το 1999.

Οι κυριότεροι σκοποί του ιδρύματος επικεντρώνονται κυρίως:

● Στην έρευνα και συλλογή, ανάληψη και σύνθεση, παραγωγή και διοχέτευση πολιτιστικών, επιστημονικών και κοινωνικών στοιχείων που έχουν σχέση με την ευη-μερία και εξέλιξη της περιοχής.

● Στη συλλογή βιβλίων, εγγράφων, χα-ρακτικών και άλλων αντικειμένων που έ-χουν σχέση με την περιοχή της Πρέβεζας.

● Στη δημιουργία ειδικής βιβλιοθήκης, ιστορικού κυρίως ενδιαφέροντος, πα-λαιοτών και νέων εκδόσεων που αφορούν στην περιοχή της Πρέβεζας, με απότε-ρο σκοπό την πρόσβαση σε αυτή ε-ρευνώντων της ιστορίας κυρίως της πε-ριοχής.

● Στη χορήγηση υποτροφιών σε ει-δικούς ερευνητές αρχείων που αφορούν στην ιστορία της Πρέβεζας, τη ναυτική της ιστορία, την αγροτική και αλιευτική ζωή της.

● Στην έκδοση εντύπων, μεταφράσε-ων και εν γένει εκδοτικού υλικού που α-παιτείται να κάνει γνωστό ό, τι έχει συλ-λέξει το Ίδρυμα σχετικά με την ιστορία, τον πολιτισμό και το περιβάλλον της περιοχής.

● Στη διοργάνωση συμποσίων, ημερί-δων και διαλέξεων με θέματα που βοη-θούν στην ανάπτυξη της πολιτιστικής υποδομής της περιοχής.

● Στην υποστήριξη πρωτοβουλιών για την υποβολή δραστηριοτήτων που στοχεύουν στη διάδοση των γραμμα-τικών και των τεχνών.

● Στην υποστήριξη πρωτοτύπων δράσε-ων για την προστασία του περιβάλλο-ντος και της εθνικής κληρονομιάς.

Οι κυριότερες δραστηριότητες του Ιδρύματος Ακτία Νικόπολις μέχρι ση-μερα ήταν:

● Έκδοση έγχρωμου, αφιερωματικού τόμου για την ιστορία της Νικόπολης και της Πρέβεζας, με αναπαραγωγή αρ-χειακού υλικού (καρτ-ποστάλ, φωτο-γραφίες, γκαρμπούρες, χάρτες κ.λπ.).

● Έκδοση των πρακτικών της ημερί-δας με θέμα «Τα μνημεία της Λάκκας Σούλη», 1997.

● Σειρά διαλέξεων στην Πρέβεζα με θέ-μα «Αρχαία Νικόπολις» σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού, Άνοιξη 2000.

«ΤΑ ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΙΚΑ ΧΑΙΡΕΤΗΜΑΤΑ»

* «Τα Σαρακατσάνικα χαι-ρετήματα» είναι η εφημε-ρίδα της Αδελφότητας των εν Αθήναις Σαρακατσαναίων Ηπείρου. Έχουμε στα χέρια μας και τα πέντε μέχρι τώρα εκδοθέντα φύλλα της εφημε-ρίδας, η οποία ήδη προετοι-μάζεται για τη νέα της έκδοση.

«Οι Σαρακατσαναίοι» - τονίζει στην προμετωπίδα της η εφημε-ρίδα - είναι ο πιο πρωτόγονος πληθυσμός μέσα στην Ελληνική ε-θνότητα. Είναι οι πρώ-τοι Ευρωπαίοι, οι πρώ-τοι κάτοικοι της Ευρω-παϊκής Ηπείρου, που η εμφάνισή τους σημειώ-νεται από την παλαιολι-θική εποχή. Οι «ΠΡΩΤΟΕΥΡΩΠΑΙΟΙ», κατά τους ανθρωπολό-γους, είναι οι Σαρακα-τσάνοι».

Η Αδελφότητα των εν Αθήναις Σαρακατσα-ναίων Ηπείρου, ιδρύθηκε το 1977 και αριθμεί σήμερα 300 μέλη, που μαζί με τις οικογένειές τους ξεπερνούν τους 1500. Οι Ηπει-ρώτες Σαρακατσαναίοι έρχονται σταδιακά στην Αθήνα από τη δε-καετία του 1950, οπότε και αρχίζει η εγκατάλειψη του παραδο-σιακού τρόπου ζωής τους, που είχε ως κύρια χαρακτηριστικά τη μετακίνησή τους ανάλογα με την εποχή του έτους (νομάδες) και την κτηνοτροφία ως επάγγελμα πλήρους και αποκλειστικής απα-σχόλησης.

Η Αδελφότητα είναι μέλος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλ-λόγων Σαρακατσαναίων, καθώς και της Πανεπιστημιακής Συνομο-σπονδίας Ελλάδας.

νης, Αύγουστος 2001 και Φεβρουάριος 2002.

● Προβλή δύο ταινιών μικρού μήκους παραγωγής ΕΤ1 και σκηνοθεσίας της κ. Λυδίας Καρρά, «Ενα λιθάρι του Θεού» (αφορά στην Πρέβεζα) και «Οι 7 πηλές του Παραδείσου» (αφορά στον Αμβρα-κικό), Οκτώβριος 2001.

● Διάλεξη με θέμα «Χώρα και πόλις Στράτου και Παλαίου. Επιφανειακές και αρχαιολογικές έρευνες στην Ακαρνα-νία», Μάιος 2002.

● Εκδήλωση με θέμα την «Αρχαία Κασ-σώπη», Μάιος 2002.

● Οργάνωση του Β' Διεθνούς Συμποσί-ου για τη Νικόπολη σε συνεργασία με τη ΙΒ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλα-σικών Αρχαιοτήτων και την 8η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, το οποίο τε-λούσε υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, Σεπτέμβριος 2002.

● Έκδοση του επιστημονικού, φωτογρα-φικού/ιστορικού θεματικού για τα 90 χρόνια από τους Βαλκανικούς Πολέμους στην Ήπειρο, 2002.

“ ΠΥΡΡΟΣ ”

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32
106 83 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210 - 82 33 830
FAX: 210 - 82 38 468

Δυναμική Επικοινωνία

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

● ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΑΡΗ ● ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Θ. ΠΑΠΑΛΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ, ΜΑΝΤΖΑΚΟΥ 3, ΑΘΗΝΑ
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΤΗΣΙΩΣ: ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ 14,67ΕΥΡΩ - ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ, ΣΥΛΛΟΓΟΙ: 29,35 ΕΥΡΩ
ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ - ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ - ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ: 58,69 ΕΥΡΩ
ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ ΕΥΡΩΠΗΣ: 29,35 ΕΥΡΩ - ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ 30 ΔΟΛΑΡΙΑ ΗΠΑ

Οι απόψεις που εκφράζονται στα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν απαραίτητα και τη γνώμη της εφημερίδας - Ασυγκρότητος η παρατύποις -

ΣΤΙΣ 5 ΗΠΕΙΡΟΥΣ

ΜΕ ΤΟΥΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΑ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΤΟ Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΑΜΠΩΓΝΗΣΙΑΚΟ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΟΛΛΑΠΛΩΣ ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ενα πολύ σημαντικό Παγκόσμιο Παμπωγωνησιακό Αναπτυξιακό Συνέδριο έλαβε χώρα στη Βήσσανη Πωγωνίου στις 10, 11 και 12 Αυγούστου. Το συνέδριο οργάνωσε η Ομοσπονδία Πωγωνησίων σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων και τον Πολιτιστικό Σύλλογο της Βήσσανης. Είχε προηγηθεί την Κυριακή 4 Αυγούστου, στο Βασιλικό Πωγωνίου, προσυνεδριακή εκδήλωση μνήμης προς τιμή των κορυφαίων Ιεραρχών που καταγόταν από την επαρχία Πωγωνίου (Πατριάρχης Αθηναγόρας, Αρχιεπίσκοπος Σπυριδών Βλάχος κ.ά.).

Το ρεπορτάζ που ακολουθεί είναι του Γιάννη Βελονάκη, όπως δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Τα ΝΕΑ του ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ», της ομώνυμης Αδελφότητας.

Οι εργασίες του Συνεδρίου άρχισαν το πρωί του Σαββάτου (10 Αυγούστου) με την ομιλία του προέδρου της Ομοσπονδίας και εκλεκτού συγχωριανού μας κυρίου **Σταύρου Παππά**, στην οποία αναφέρθηκε στους στόχους και στους σκοπούς της εκδήλωσης. Ακολούθησαν οι χαιρετισμοί των επιστημών προσκεκλημένων, δηλαδή των Βουλευτών του νομού μας **Ευάγγελου Αργύρη**, **Κάρουλου Παπούλια**, **Κωνσταντίνου Τασσιούλα** και **Σταύρου Καλογιάννη**, καθώς και των Δημάρχων Δελβινακίου και Άνω Πωγωνίου **Αθαν. Μποζιάρη** και **Δημ. Μπάσιου** αντίστοιχα. Ξεχώρισε η εξαγγελία του Υφυπουργού Γεωργίας Ευάγγελου Αργύρη για τη δημιουργία **δασικού χωριού** στην περιοχή της λίμνης Νεζερός. Μετά το λόγο πήραν εκπρόσωποι Ηπειρωτικών σωματείων του εσωτερικού και του εξωτερικού, καθώς και εκδότες τοπικών εφημερίδων.

Το ίδιο απόγευμα στο ανακαινισμένο κτίριο του παλιού Παρθενωγαγείου της Βήσσανης εγκαινιάστηκε **έκθεση με λαογραφικό και φωτογραφικό υλικό, βιβλία και έντυπα Πωγωνησίων καθώς και πίνακες ζωγραφικής και αγιο-**

γραφίες της αγιογράφου Μαρίας Δελγιάννη. Στη συνέχεια μίλησε ο εκδότης της εφημερίδας «**Η Φωνή του Πωγωνίου**» και συνδιοργανωτής της έκθεσης **Κωνσταντίνος Κωστόλας**, ο οποίος παρουσίασε κάποια από τα εκθέματα και έκανε λόγο για την πορεία των αρχαιολογικών ανασκαφών στην περιοχή της άνω κοιλάδας του ποταμού Γορμού. Κατόπιν ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου της Βήσσανης **Βασίλειος Τόπουλος** έκανε μια πετυχημένη παρουσίαση των εξωκλησιών του χωριού, η οποία συνοδευόταν από προβολή διαφανειών. Επιπλέον ο καθηγητής Ιστορίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων **Απόστολος Παπαϊωάννου** μίλησε για τα ιστορικά αρχεία και τις βιβλιοθήκες του Πωγωνίου και ανακοίνωσε την ίδρυση «**Κέντρου Μελετών Πωγωνίου**», το οποίο φιλοδοξεί να συμβάλει στην προαγωγή των - ανθρωπιστικών κυρίως - επιστημών στην ιδιαίτερη πατρίδα μας.

Το επόμενο πρωινό, ύστερα από τη Θεία Λειτουργία και την επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των ψυχών των ευεργετών από το Πωγώνι, οι εργασίες του Συνεδρίου συνεχίστηκαν με αναπτυξιακά κυρίως θέματα. Πρώτος ο πρόεδρος της επιστημονικής επιτροπής της Ομοσπονδίας Πωγωνησίων **Κωνσταντίνος Ζαχαράκης** έκανε λόγο για ένα **ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα** για τον τόπο μας που επεξεργάζεται η ομάδα του και προβλέπει σε όλους τους τομείς σύγχρονες δράσεις συμβατές με το φυσικό περιβάλλον και την πολιτιστική μας κληρονομιά.

Ακολούθησαν οι θέσεις τεισάρων υποψηφίων Νομαρχών, του **Φίλιππα Τσουμάνη**, του **Αλέξανδρου Κακριμάνη**, του **Απόστολου Τασσιούλα** και του **Στέφανου Σκοπούλη**, για την οικονομική ανάπτυξη της επαρχίας μας. Επίσης ο Γεν. Διευθυντής της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Ιωαννίνων και του Οικοδομητικού Σωματείου της Ζήτσας **Βασίλειος Βαϊμάκης** έκανε μια πολύ εμπεριστατωμένη εισήγηση για την ιστορία της αμπελοαποκατάστασης και της αμπελοαποκατάστασης στην περιοχή της Βήσσανης.

Επσημαίνουμε επίσης ότι η υλοποίηση των εξαγγελιών που έγιναν στο Συνέδριο αυτό θα βάλουν τις βάσεις για την ανάπτυξη της πληθυσμιακής κατάρρευσης και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της ακριτικής Επαρχίας μας.

με τη βοήθεια και ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Στη συνέχεια το λόγο έλαβαν οι υποψήφιοι Δήμαρχοι Δελβινακίου και Άνω Πωγωνίου αλλά και άλλοι εκπρόσωποι τοπικών φορέων.

Το απόγευμα της Κυριακής, στο χώρο του παλιού Παρθενωγαγείου της Βήσσανης, έγιναν τρεις εξαιρετικές ομιλίες. Αυτή της **Λιλής Αντζάκα-Βέη**, η οποία αναφερόταν στις πωτόπιν ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου της Βήσσανης **Βασίλειος Τόπουλος** έκανε μια πετυχημένη παρουσίαση των εξωκλησιών του χωριού, η οποία συνοδευόταν από προβολή διαφανειών. Επιπλέον ο καθηγητής Ιστορίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων **Απόστολος Παπαϊωάννου** μίλησε για τα ιστορικά αρχεία και τις βιβλιοθήκες του Πωγωνίου και ανακοίνωσε την ίδρυση «**Κέντρου Μελετών Πωγωνίου**», το οποίο φιλοδοξεί να συμβάλει στην προαγωγή των - ανθρωπιστικών κυρίως - επιστημών στην ιδιαίτερη πατρίδα μας.

Το επόμενο πρωινό, ύστερα από τη Θεία Λειτουργία και την επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των ψυχών των ευεργετών από το Πωγώνι, οι εργασίες του Συνεδρίου συνεχίστηκαν με αναπτυξιακά κυρίως θέματα. Πρώτος ο πρόεδρος της επιστημονικής επιτροπής της Ομοσπονδίας Πωγωνησίων **Κωνσταντίνος Ζαχαράκης** έκανε λόγο για ένα **ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα** για τον τόπο μας που επεξεργάζεται η ομάδα του και προβλέπει σε όλους τους τομείς σύγχρονες δράσεις συμβατές με το φυσικό περιβάλλον και την πολιτιστική μας κληρονομιά.

Από τις στήλες της Εφημερίδας μας εκφράζουμε τα ολόθερμα συγχαρητήρια μας προς τους οργανωτές του Συνεδρίου και ιδιαίτερα προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας Πωγωνησίων και τον Πρόεδρό του, το συγχωριανό μας **Σταύρο Παππά**, τόσο για την πετυχημένη αυτή εκδήλωση όσο και για τις άοκνες προσπάθειες που καταβάλλουν για να αποφύγει ο τόπος μας την ερήμωση και να αναπτυχθεί τόσο οικονομικά όσο και πολιτιστικά.

Επσημαίνουμε επίσης ότι η υλοποίηση των εξαγγελιών που έγιναν στο Συνέδριο αυτό θα βάλουν τις βάσεις για την ανάπτυξη της πληθυσμιακής κατάρρευσης και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της ακριτικής Επαρχίας μας.

ΣΧΟΛΙΟ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΜΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΠΟΣΥΡΣΗ

Η συμμετοχή της νέας γενιάς στη διοίκηση των Ηπειρωτικών Φορέων της Αποδημίας, είναι ένα θέμα που πρέπει να απασχολήσει τα στελέχη του χώρου και κυρίως την Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος, καθώς έχει να κάνει με το μέλλον των φορέων αυτών. Σε πολλές Ηπειρωτικές Αδελφότητες το έμφυχο δυναμικό δεν ανανεώνεται, οι νέοι εκδηλώνουν απροθυμία συμμετοχής και ως εκ τούτου λείπει ο ενθουσιασμός, η φαντασία και το μεράκι στη δράση τους. Τα βήματα κουρασμένα και οι εκδηλώσεις επαναλαμβανόμενες.

Αφορμή γι' αυτές τις επισημάνσεις, μας έδωσε η αναβολή της Επανελεγκτικής Γενικής Συνέλευσης της **Αδελφότητας Σελλαδιτών Άρτας**, στις 22 Σεπτεμβρίου, η οποία είχε ως θέμα την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Οι Σελλαδίτες έχουν αποδεχθεί δραστήριοι έως τώρα στις εκδηλώσεις τους και στην επαφή με τον τόπο, η οποία αποκρυσταλλώνεται και στην εφημερίδα τους τα «**Σελλαδίτικα Νέα**».

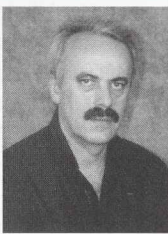
Στην Αδελφότητα Σελλαδιτών, τα τελευταία είκοσι χρόνια πρόεδρος ήταν το δραστήριο και εξέχον μέλος της Αρτινής Αποδημίας **Γιάννης Χαβέλας**. Η απόφασή του να σταματήσει να ασχολείται με τα διοικητικά της Αδελφότητας δημιούργησε πρόβλημα στην εξεύρεση μελών, τα οποία θα ανέλαμβαναν το τιμόνι της.

Σε συνάντησή που είχαμε με τον κ. Χαβέλα μας δήλωσε: «Πέντε χρόνια ως μέλος και είκοσι χρόνια συνεχόμενα ως πρόεδρος, νομίζω ότι είναι αρκετά για να κλείσω τον κύκλο προσφοράς και δημιουργίας στην Αδελφότητα του χωριού μου. Χρειάζονται νέοι άνθρωποι, νέες ιδέες, νέες προοπτικές στον καταξιωμένο αυτόν φορέα του χωριού μου. Οι προοπτικές της Αδελφότητάς μας είναι θετικές και αφήνω στον διάδοχό μου μια ζωντανή και με πλούσιο έργο Αδελφότητα, με μια αξιόλογη οικονομική ευρωστία. Πιστεύω ότι η επόμενη Γενική Συνέλευση θα αναδείξει νέο Διοικητικό Συμβούλιο, γιατί η εποχή μας έχει ανάγκη την ύπαρξη τέτοιων φορέων, οι οποίοι θα σταθούν δίπλα στους απόδημους, αλλά και δίπλα στα χωριά μας, καθώς με τα δεδομένα του «Καποδίστρια» αναδεικνύονται ως οι πιο βασικοί εκπρόσωποι του γενέθλιου τόπου».

ΜΙΚΡΑ ΑΠΟΔΗΜΙΚΑ

Ετήσια Γενική Συνέλευση θα πραγματοποιήσει η Ομοσπονδία Τζουμερκιωτών την Κυριακή 15 Δεκεμβρίου 2002, στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών, με θέματα: Απολογισμός, προγραμματισμός δράσης του Διοικητικού Συμβουλίου. Ενδιαφέρουσα η διαδικασία, καθώς εκτιμάται πως μετά την επιτυχία της 13ης Παντζουμερκιωτικής Συνδιάσκεψης τον περασμένο Αύγουστο στη Σκούπα, η Ομοσπονδία πορεύεται με καλύτερους όρους στη νέα περίοδο.

Ο Αποκριτικός χορός του Συλλόγου Άσσου Πρέβεζας θα πραγματοποιηθεί και φέτος τις προτελευταίες απόκριες, 1 Μαρτίου 2003, ημέρα Σάββατο στην Κοσμική Ταβέρνα «Οάση» στην πλατεία της Αγίας Παρασκευής, Λ. Μεσογείων 425, τηλ. 010 6082562. Αυτό θα πει προγραμματισμός!!!

Ο κ. Γ. Χαβέλας

13η ΠΑΝΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ

«Αφουγκραστείτε το ποτάμι»

Εμείς οι Τζουμερκιωτικοί φορείς (Δήμαρχοι - Κοινοτάρχες - Πρόεδροι Τοπικών Συμβουλίων - Σύλλογοι - Αδελφότητες και άλλοι μαζικοί φορείς των Τζουμερκίων) που συμμετέχουμε στις εργασίες της 13ης Παντζουμερκιωτικής Συνδιάσκεψης, που διοργανώθηκε από την Ομοσπονδία Αδελφότητων Τζουμερκιωτών στη Σκούπα της Άρτας (Γέφυρα Τζαρή) σήμερα Σάββατο 10 Αυγούστου 2002, διαπιστώσαμε ότι ο ορεινός όγκος των Τζουμερκίων έχει αμέτρητες φυσικές ομορφιές και πολλά πλεονεκτήματα ανάπτυξης, εντούτοις μένει αναξιοποίητος με αποτέλεσμα να ερημώνει επικίνδυνα γι' αυτό καλούμε την Πολιτεία να πάρει έγκαιρα τα ανάλογα μέτρα προκειμένου να αναπτυχθεί ο τόπος μας και να επιτευχθεί η σύγκλιση με τις άλλες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως:

1. Τη βελτίωση οδικού δικτύου του εσωτερικού οδικού δικτύου των Τζουμερκίων. Ουσιαστική βελτίωση των οδικών αξόνων που συνδέουν τα Τζουμερκωτικά με τα Αστικά Κέντρα, Ιωαννίνων-Άρτας. Ολοκλήρωση της Εθνικής Οδού Άρτας-Τρικιάδων. Σύνδεση της ΕΓΝΑΤΙΑΣ οδού με τα Δυτικά Τζουμερκία και τέλος να γίνουν άμεσα οι δρόμοι πρόσβασης στη Γέφυρα Τζαρή.
2. Την ενίσχυση της κτηνοτροφίας που

ΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗΣ

- είναι ο βασικός παραγωγικός τομέας της περιοχής μαζί με την παροχή κινήτρων και την κατασκευή έργων υποδομής και μονάδων επεξεργασίας γαλακτος, κρατών και ψύξης προϊόντων.
3. Κίνητρα για δημιουργία επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων, όπως μελισσοκομίας, ειδών λαϊκής τέχνης, επεξεργασίας ξύλου, εμφιάλωσης νερού και τουριστικών επιχειρήσεων (ξενώνες, εστιατόρια) για την τουριστική ανάπτυξη του ορεινού όγκου των Τζουμερκίων, με τις αμέτρητες φυσικές ομορφιές και την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά.
4. Την αναβάθμιση της υγειονομικής περιβάλλουσας των κατοίκων και επηρεαζόμενων στα Κέντρα Υγείας και Αγροτικά Ιατρεία και τη στελέχωση με το ανάλογο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και την απαιτούμενη υποδομή (νοσοκομειακά αυτοκίνητα, ιατρικά μηχανήματα, φάρμακα κ.λπ.).
5. Την αναβάθμιση του τομέα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τη στελέχωση με το ανάλογο διδακτικό προσωπικό και τη βελτίωση της κτιριακής υποδομής.
6. Την οργάνωση και λειτουργία των Δημοσίων Υπηρεσιών - Δήμων με το α-

νάλογο προσωπικό για την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων.

7. Την ανάδειξη, αξιοποίηση και προβολή των Ιστορικών και Πολιτιστικών μνημείων της περιοχής μας (Γέφυρα Πλάκας, Μονής Κληνίας, Βύθιζας, Ευαγγελιστριάς, Κόκκινης Εκκλησιάς, Αγίας Αικατερίνης, Σπηλαίου Πραμάντων, Παραδοσιακών Οικισμών Καθαρυτών-Συράκου, των απαράμιλλων ομορφιών των Κεντρικών-Ανατολικών Τζουμερκίων, Αγγάντων - Βουρναρελίου-Αθαμανίου - Θεοδωριάδων - Κυψέλης, καθώς και την αξιοποίηση της Χαράδρας του Αράχθου).

Πρέπει επιτέλους, η Πολιτεία, να πάρει υπόψη της τα τραγικά μηνύματα υπανάπτυξης και ερήμωσης της περιοχής των Τζουμερκίων και να διαθέσει τα ανάλογα κονδύλια, τόσο από το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης, όσο και από τον κρατικό προϋπολογισμό, για την αναβάθμιση και ανάπτυξη της ο' όρους τους τομείς.

Ομόφωνο είναι η διαπίστωση των συνεδρών της Συνδιάσκεψης ότι η κατασκευή υδροηλεκτρικών έργων στα ποτάμια της περιοχής των Τζουμερκίων θα προκαλέσει τεράστιες περιβαλλοντικές και οικολογικές καταστροφές, με δυσμενείς επιπτώσεις στα τοπικά οικοσυσ-

Ο πρόεδρος της Αδελφότητας Σκούπας Ηλ. Νάστος, με το προεδρείο της Συνδιάσκεψης.

ΕΝΑ ΠΟΤΑΜΙ, ο Άραχθος, «δίπλα στο οποίο έχουν αναπτυχθεί μεγάλοι πολιτισμοί», όπως μας υπενθύμιζε συνθηματικά και η γραφή της νεολογίας, ήταν όχι μόνο το σημείο συνάντησης, αλλά και ο συνδετικός κρίκος και ο χώρος αναφοράς όλων όσων παρβρέθηκαν στις εργασίες της 13ης Παντζουμερκιωτικής Συνδιάσκεψης, στη Σκούπα στις 10 Αυγούστου.

Γέφυρα Τζαρή και φράγματα, δυο καθοριστικά θέματα που έχουν σχέση με το ποτάμι, αλλά και την ευρύτερη περιοχή, κυριάρχησαν στις εισηγήσεις και στις παρεμβάσεις των συνέδρων. Στο πρώτο, για το οποίο έχει γίνει πολύς λόγος, όλοι συμφώνησαν πως το έργο πρέπει να ολοκληρωθεί με τις προσβάσεις προς τη γέφυρα, η οποία ενώνει τα Τζουμερκωτικά με τα χωριά του Ξηροβουνίου. Στο δεύτερο, παρά τις επιμέρους διαφορές, αναδείχθηκε η αντίθεση στην κατασκευή

φραγμάτων στον Άραχθο και κυρίως σ' αυτό του Αγίου Νικολάου.

Παρακολούθησα τις πιο πολλές ως τώρα Συνδιασκέψεις της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών.

Τούτη στη Σκούπα, ξεπέρασε κάθε προηγούμενη στην οργάνωση, αλλά και στην αποτελεσματικότητά της. Κυρίαρχη συμβολή η άριστη συνεργασία Αδελφότητας Σκούπας και Ομοσπονδίας.

Και όσοι προδικάζουν απαισιόδοξα τη δράση των κοινωνικών φορέων και μάλιστα αυτών της Ηπειρωτικής Αποδημίας, πρέπει να απογοητευτούν από τα αποτελέσματα της Σκούπας.

Οι κοινωνικοί φορείς δεν λύνουν προβλήματα, αλλά προτείνουν, απαιτούν, αγωνίζονται και διεκδικούν. Και τούτος ο αγώνας τους όταν είναι δίκαιος και εγωτικός έχει και τα ανάλογα αποτε-

A.P.

στίματα και στο δροσερό κλίμα και δεν θα συμβάλει στην πολυπληθή ανάπτυξη της περιοχής. Γι' αυτό είμαστε αντίθετοι στην κατασκευή υδροηλεκτρικού έργου στον Άγιο Νικόλαο Αράχθου.

Καλούμε την Πολιτεία να αντιμετωπίσει συνολικά τον ορεινό όγκο των Τζουμερκίων, να συντάξει ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα και να διαθέσει επί πλέον κονδύλια για την ανάπτυξη τους.

Καλούμε επίσης την Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση (Ιωαννίνων-Άρτας) να διεκδικήσουν επιπλέον κονδύλια για έργα αναπτυξιακά στα Τζουμερκία.

Τέλος καλούμε όλους τους Τζουμερκιώτες να συμμετείνουν στους φορείς τους (Αδελφότητες, Σύλλογους, Ομοσπονδία), να δυναμώσουν το μέτωπο της διεκδίκησης για να αποδοθούν στους Τζουμερκιώτες αυτά που δικαιούνται.

Σκούπα Άρτας 10.08.2002
Για την Οργανωτική Επιτροπή της 13ης Παντζουμερκιωτικής Συνδιάσκεψης

Ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Αδελφότητων Τζουμερκιωτών
Λαυράς Χρήστος

Ο πρόεδρος της Αδελφότητας Σκούπας Άρτας
Νάστος Ηλίας

ΠΙΝΔΟΣ

Συνέχεια προηγούμενου - ΜΕΡΟΣ Δ'

Ο, τι ξη εκεί πάνω φέρνει τη σφραγίδα του μεγάλου αγώνα για την ύπαρξη, της τεράστιας προσπάθειας για την αντισυντήρηση.

Μέσα απ' τα σκοτάδια των φαραγγιών τα δέντρα χυμούν σαράντα και πενήντα μέτρα για να φτάσουν τον ήλιο. Σαΐτα που τεντώθηκε και σημάδεψε τον ουρανό, το κορμί τους. Αλύγιστα και αποφασισμένα ολόγυρα τα κλαδιά τους, έτοιμα να υποστούν το χιόνι, να παλαίψουν με την καταιγίδα. Πανύψηλοι τινάζονται οι άνθρωποι, γερές ψυχές μέσα σε γερά κορμιά, βέβαιοι για τη δύναμή τους, περήφανοι κι ακατάδεχτοι για τους καμπίσιους - σαλεύουν διατόσο χαμηλά κάτω απ' τα πόδια τους!

Κάτω απ' την απειλή του ατελείωτου χειμώνα, που ακόμα δεν έφυγε και νάτον! μετάνιωσεν και γυρίζει

ζυγούς τους λυτρωμένους απ' τα δέντρα. Το νερό που πέστηκε απ' το χιόνι στο τέλος θα σπάσει τον πάγο. Θα τιναχτεί χείμαρρος. Στον ξεφρενο δρόμο του θα ξεριζώσει κορμούς και θα κυλίσει βράχους. Φυσική δύναμη που ζητάει κι αυτή διέξοδο, η πλήθουρική ζωτικότητα μέσα στον άνθρωπο, το ακατανίκητο ένστικτο που κάπου θα ξεσπάσει. Πού; Τι σημασία έχει; Πάνω στα δικά τους αγνά ορεινά πολιτείες ασήκωνουν μονοκόμματα τις πινακίδες τους να σηματοδοτούν σύνορα ανάμεσα στο «επιτρέπεται» και στο «απαγορεύεται». Το Βουνό αρνείται να υποταχθεί στην ηθική που χά-

ραξαν οι κάμποι. Δημιουργεί τη ληστεία και της δίνει ασύλο. Το «κλαρί» είναι ανάγκη, όχι παραβίαση του «ηθικού κανόνα».

Είναι το παιχνίδι που ξεδιπλώνει τις δυνατότητες του

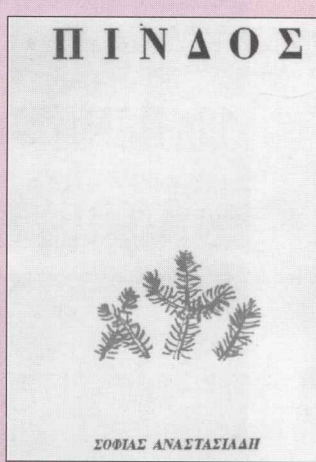
παιδιού.

Κάποτε ωστόσο τούτο το «παιχνίδι» μοιάζει ν' αποκτά σκοπό, η αχαλίνωτη ορμή μια δικαίωση. Και τότε, αυτοί οι ίδιοι που καίγανε τα πατρικά τους χωριά, ληστεύαν ή σκοτώνανε για ένα τίποτα τους δικούς τους, - κατά ένα τρόπο ανεύθυνοι, και σκοτεινά υποταγμένοι στην ίδια βιαιότητα που άλλοτε τους πετούσε έξω απ' το Νόμο, τώρα τους έκανε λυτρωτές ή και, τις περισσότερες φορές, δε νοιάζονταν να ξεκαθαρίσει τα σύνορα ανάμεσα στις δυο καταστάσεις - γίνονται τους κυματισμούς της βαθείας θάλασσας. Ορμητικό κι ανυπόμονο τρέχει το αίμα στις φλέβες των ανθρώπων κι ανάβει στο μάτι τους την ανυπόταχτη σπίθα της υπέρμετρης ζωτικότητας.

Ο αέρας βογγάει και δέρνεται, δεσμώτης, μέσ' στη βαθεία απεραντοσύνη των δασών. Θα τσακίσει τα κλαδιά. Θα ξεχυθεί ελεύθερος να καλπάζει το θρίαμβό του στους

κιάμους θα προγράψει τους «κακούργους», θα αποθεώσει τους «ήρωες»: το Βουνό καμαρώνει και τραγουδάει τους λεβέντες του. Η σκέψη, στο ξεκίνημά της, πάει αμέσως εκεί που μόνο έπεται απ' το μεγάλο κύκλο της θα ξαναγυρίσει: από μια ενστικτώδη κατανόηση ο

«ΠΙΝΔΟΣ»: Συγγραφέας η ΣΟΦΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ. Διαβάζουμε: «**Η ΠΙΝΔΟΣ**» δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στη «**ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ**», το Γενάρη του 1941. Στην τωρινή μορφή της τυπώθηκε στα τυπογραφεία του εκδοτικού οίκου «**ΑΣΤΗΡ**» τον Οκτώβρη του 1955. Το εξώφυλλο, τα σχέδια και η επιμέλεια του βιβλίου έγιναν από το ζωγράφο Γιώργο Μανουσάκι». Ο «**ΠΥΡΡΟΣ**» δημοσιεύει σε συνέχειες το βιβλίο, ως μια πολύτιμη προσφορά προς τους αναγνώστες του.

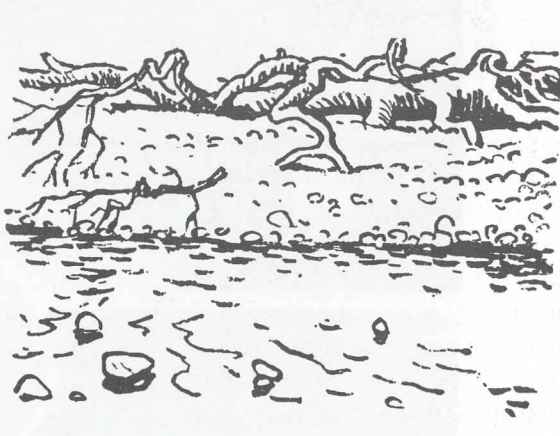
κλέφτης, ο φονιάς, στα μάτια των βουνών δεν είναι ο «εγκληματίας» - είναι το παλληκάρι. Τον νοιώθουν και τον υφίστανται σα φυσική θεομηνία. Τους προκαλεί δέος, αμύνονται απ' αυτόν. Μα σαν περάσει η καταιγίδα, πίσω δε μένει το μίσος, παρά ο θαυμασμός, η νοσταλγία - και το τραγούδι που συχωράει.

Ακούστε ένα παράδειγμα - ανάμεσα στα χίλια.

Ίσαμε σήμερα μοναδικό καμάρι της Σαμαρίνας, ο Λεωνίδας Χατζιμπίρος, για τον καύμό της αρραβωνιαστικιάς που του χαλάσανε βγήκε στο κλαρί, έκαψε το μισό του χωριό, έσφαξε τους μισούς πατριώτες του - κι έπειτα ζήτησε να λυτρώσει τους άλλους μισούς απ' τον Τούρκο ζυγό. Έζησε σπέρνοντας τον όλεθρο, κυνηγημένος απ' τους ανθρώπους των βουνών και τις αρχές του κάμπου. Τίποτα δε μπορούσε να τον αγγίξει. Λέγανε πως ήταν μαγεμένος, πως είχε πάνω του Τίμιο Ξύλο.

Λοιπόν, όταν κάποτε τα Τούρικα αποσπάσματα κατάρρεαν να τον ξεκάνουν στις χαράδρες του Σινιάτσικου, το δημοτικό τραγούδι δεν ξέρει να σκοτώθηκε κανένας «κακούργος». Στην απεραντή κατανόησή του προσπερνάει τις συμβατικές λεπτομέρειες και σκύβει να μοιρολογήσει γιατί

...το Λεωνίδα θάρσαν τον πρώτο καπετάνιο, που ήταν μπαράκι στα βουνά

και φλόμπουρο στους κλέφτες...

αυτόν που, κι αν δεν τον κλάψει η μίνα του, τον κλαίνει τα βουνά, τον κλαίν' τα Βλαχοχώρια τον κλαίει η νύχτα κι η αυγή...

Ωστόσο το κλασσικό παράδειγμα μένει πάντα ο τρομερός Κατσωντώνης. Με την ανάμνησή του ζούμε τ' Αγραφα. Θα βαρεθίτε να μαζεύετε θρύλους για τη ζωή του, παραλλαγές απ' τα τραγούδια του. Κι όμως, αυτός, ο εφιάλτης του Αληπασά, στάθηκε ο φόβος και ο τρόμος των ανθρώπων που τον χιλιότραγουδούσαν. Μονάχα η φωνή:

«έρχεται ο Κατσωντώνης!» έφτασε για ν' αδειάσει κάποτε ολόκληρο το χωριό των Αγράφων στους λόγγους του Κουκουρούτζου και στις ρεματιές του Αγραφιώτη. Μα θα σας πούνε ακόμα οι Αγραφιώτες πως όταν ο κλέφτης μπήκε στο χωριό κι είδε στα παρατημένα σπίτια να λα-

μποκοπούν αραδιασμένοι οι τεντερέδες, πόνεσε ξαφνικά τους ανθρώπους, τους μίλησε να γυρίσουν στον τόπο τους κι έφυγε χωρίς ν' αγγίξει τίποτα.

Με τη γεμάτη μυστήριο αντινομία των παιδίαστικων και των πρωτόγονων - ή και υπέρμετρα εκλεπτυσμένων - ψυχών, ο τραχύς κλέφτης, ανίκανος να αισθανθεί οίκτο για την ανθρώπινη απόγνωση, ένιωσε το σιωπηλό παράπονο των πραγμάτων. Και λύγισε.

Εγράψτε τις Βιβλιοθήκες. Δεν έχουν να σας προσφέρουν τίποτα - αν ίσως κάποια μέρα σας τραβήξει η Πίνδος και η ιστορία της. Ωστόσο, αν επιμένετε και καλά να βρείτε οπωσδήποτε μιαν «Ιστορία της Πίνδου», τότε πηγαίνετε, τριγυρίζοντας στην τύχη, να τη μαζέψτε μόνος σας σελίδα προς σελίδα από τις ράχες, τις λογγές και τις πλαγιές της - έτσι, σαν ένα μάτσο από κυκλάμυνα ή αγριομενεξέδες.

Βασίλει Τζόκο τ'άλλοτ' λόγο νά ξεκαπώνω
Νά χωρηνώτ' τα βουνά και τις ψηλές ραχίτζες
Και νά σιροίω κλέφτικα νάκούσ'ν τ'α λημέρια
Εχίς είδα σόν ύπνο μ'ν είδα και σ'όνειρο μ'ν
Θαλό ποτάμι διάβρανα και πέρα δένεζήνα

Κάποια ενθύμηση σε κανένα «αρχαίο» βιβλίο, τίποτα επιγραφές σε καμιά εκκλησιά, που και πού μια χρονολογημένη εικόνα - μιν περιμένετε άλλες γραπτές μαρτυρίες. Μα καθώς τραβάτε ρωτήστε να σας πουν ποια ιστορία νάχει η βρουσίλα που νανούρισε το αποκάρωμά σας - το καλντερίμι που ξύπνησαν τα βήματά σας - ο ερειπωμένος συνοικισμός που σας έφερε μιαν εύκολη μελαγχολική φιλοσοφία - το γεφύρι που σας κρέμασε πάνω από λαγκαδιές μαγεμένες - η σπηλιά που σας μύησε στην ηδονή του ιλίγγου - το παρα-

ΕΝΕΤΙΑ

ΗΝ ΤΥΠΟΓΡ. Ο ΦΟΙΝΙΣ

1785

Δύσκολη όντας η ρετή
ό σκούντρα πασ' ός
από τον τόπο του
με δώδεκα
χ' λιάδες
πήρανε σ'άβρα τ' Αγραφα
και ήλ'αν σ'Αβινάνα
και όδεν άπενεύσαν
και άφ'αν τίποτα
Αναστάσης
ο γράφας

τιμμένο μετόχι που ανέβασε στα

ξαφνιασμένα χείλη σας λησμονημένες προσευχές... Απ' τον αγωνιάτη σας, απ' τον τσομπάνη, που θα σας προσφέρει γάλα στη στρούγκα του, απ' τον ξωμάχο που θα σας χαιρετίσει, δύσπιστος για το πέρασμά σας - ζητήστε να σας εξηγήσουν, με το δικό τους μυαλό, το τοπωνύμιο. Πηγαίνετε στα πανηγύρια και σκύψτε πάνω από τα έθιμα. Παραμονέψτε συλλαβή με συλλαβή τί λένε αυτά τα ατελείωτα τραγούδια. Καθήστε στα πεζούλια της εκκλησίας και στα καφενεδάκια της αγοράς - να αποσπάσετε αναμνήσεις των «γεροντότερων». Και το βράδυ, δίπλα στο τζάκι που σας φιλοξενεί, γι' απόψε μόνον, απλώστε τα χέρια σας στη φωτιά κι αποζητήστε να σας κοιμήσουν, πάλι, με παραμύθια...

Ολόγυρά σας σιγά - σιγά αόρατοι κόσμοι θα πάρουν να σαλεύουν, - θα αισθανθήτε την ιστορία - για τον εαυτό

σας μόνο. Μα αν σας βασανίζει ένα πνεύμα καταστροφής, κι αν το βαστά η καρδιά σας, - τότε, πηγαίνετε να σπάστε τη γοητεία του ακαθόριστου και παραμερίστε το χαμόγελο του θρύλου για να φτάσετε στη σιωπηλή ακρίβεια της ιστορικής «επιστήμης».

Γρήγορα θ' αποκραυγαλώσετε μερικά πορίσματα.

Η Πίνδος σήμερα αγνοεί την αρχαιότητα και το Βυζάντιο. Η «ιστορία» της, - ή καλύτερα μια σειρά από σκόρπια και χωρίς σύνδεσμο γεγονότα, γεμάτα αναχρονισμούς και με πολύ ακαθόριστες σχέσεις μεταξύ τους - ξεκινά από τα χρόνια της Τουρκοκρατίας, αποκορυφώνεται με τον Αλή και την Επανάσταση και φτάνει σχεδόν ίσαμε τις μέρες μας, για να οβήσει με την καταπολέμηση και την εξαφάνιση της ληστείας. Ανάμεσ' απ' το χάος της χρονικής αντίληψης ξεπροβάλλουν δυο σταθερά σημεία: οι δυνατές μορφές του Αλή πασά και του Κοσμά του Αιτωλού. Διατηρούνται ολοζώντανες σ' όλη την έκταση και σε κάθε γωνιά της Πίνδου, και με την ακατανίκητη γοητεία που εξασκούν πάνω στη λαϊκή φαντασία, τραβούν γύρω τους όλα σχεδόν τα γεγονότα και τους χρησιμεύουν για πόλοι.

Τώρα, τί είδους είναι αυτά τα γεγονότα; Μα αν βγάλετε το παραμύθι της Φύσης, η Πίνδος δε μιλάει παρά για Αρβανίτες, για Κλέφτες, για Τούρκους. Δε θυμάται τίποτα έξω από επιδρομές, καταστροφές, ληστείες, σκοτωμούς. Και όλα αυτά ανάγονται σε ιστορίες ανταρσίας - ανταρσίας κάθε είδους και κάθε απόχρωσης. Γι' αυτό, μη ρωτήστε ποτέ: «Έγινε τίποτα τον παλιό καιρό στο χωριό σας;». Οι άνθρωποι σε κοιτάν, δεν καταλαβαίνουν - και σωπαίνουν. Όμως για πέστε τους: «Μα καλά, εσείς δε βγάλατε κλέφτες στο χωριό σας;».

Δε θα προλάβετε να μαζεύετε ιστορίες και τραγούδια. Και τότε θα δείτε πως ήρωές τους δεν είναι μόνο οι ντόπιοι. Είναι και οι άλλοι, οι φυγάδες του κάμπου - αυτοί που επιτέλους είδαν στην Πίνδο το βασίλειο της ανεξαρτησίας.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΟ Β' ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΜΕΡΟΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΚΥΨΕΛΗ ΑΡΤΑΣ

- Στα μέσα Φεβρουαρίου ο Σύλλογος Κυψελιωτών θα πραγματοποιήσει την **Εκλογαπολογιστική του Γενική Συνέλευση**. Το πρόγραμμα δράσης για την επόμενη περίοδο έχει ως εξής:

- **Μαθήματα παραδοσιακών χορών:** Εδώ και πέντε χρόνια η αίθουσα του Συλλόγου ζωντανεύει κάθε Κυριακή απόγευμα από τις συνάξεις των Κυψελιωτών, που ακολουθούν τα βήματα της παράδοσης. Λειτουργούν και φέτος τμήματα χορού για παιδιά, νέους και ενηλίκους.

- **Μαθήματα παραδοσιακών οργάνων:** Στην αίθουσα του Συλλόγου θα λειτουργήσουν για πρώτη φορά φέτος τμήματα εκμάθησης παραδοσιακών και λαϊκών οργάνων: κρουστά (τουμπορλέκι, ηπειρώτικο ντέφι, νταούλι), σαντούρι, κανονάκι, λαούτο, ούτι, ταμπουράς, σάζι, κιθάρα (ρεμπέτικη), μπαγλαμάδακι, μπουζούκι.

- **Εκδρομή εναλλακτικών δραστηριοτήτων:** Για πρώτη φορά φέτος οργανώνονται εξορμήσεις στη φύση με δυνατότητα συμμετοχής σε εναλλακτικές δραστηριότητες.

- **Χριστουγεννιάτικη γιορτή για παιδιά:** Το Σάββατο 21 Δεκεμβρίου, στο χώρο του Συλλόγου, οι μικροί φίλοι θα γιορτάσουν τα Χριστούγεννα με γλυκά και εκπλήξεις.

- **Χοροεσπερίδα:** Μετά την επιτυχία της περσινής, η φετινή χοροεσπερίδα θα γίνει το Σάββατο 18 Ιανουαρίου 2003.

Τα Γραφεία του Συλλόγου (ιδιόκτητα) βρίσκονται στην Κυψέλη (Φαιδριδών 129, τηλ.: 210 8622703) και δέχονται επισκέψεις και από φίλους των Κυψελιωτών...

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΑΛΑΜΑ

Το Σάββατο 14 Δεκεμβρίου 2002, στο κέντρο «ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ» (Καρπενησίου 20, Περιστέρι, τηλ. 210-5786147), θα γίνει ο ετήσιος χορός της **Ομοσπονδίας Καλαμά**, ο οποίος περιλαμβάνει πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Η εκδήλωση κοπή της πίτας της **Αδελφότητας Βασιλοπούλου Ιωαννίνων** θα γίνει την **Κυριακή 12 Ιανουαρίου 2003**, ώρα 5.30 μ.μ. στην αίθουσα της **Αδελφότητας**, Κολωνού 48, 2ος όροφος, Αθήνα (πλατεία Καραϊσκάκη).

ΚΑΣΤΡΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Στις 18-1-2003, Σάββατο βράδυ, ώρα 9.30 μ.μ., στο κοσμικό κέντρο «ΤΟ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ», Καρπενησίου 20, Περιστέρι, τηλ. 210-5786147, θα γίνει ο ετήσιος χορός της **Αδελφότητας**.

ΣΙΔΕΡΗ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

Μετά από 30 χρόνια περίπου, το Διοικητικό Συμβούλιο της **Αδελφότητας** αποφάσισε να εκδόσει **Ημερολόγιο** για το έτος 2003, αφιερωμένο στα σχολεία και τους παλιούς μαθητές του χωριού.

ΕΝΩΣΗ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ

Την **Κυριακή 15 Δεκεμβρίου 2002**, το μεσημέρι, θα γίνει στο κέντρο «Επαυλίας» στο Χαϊδάρι, ο ετήσιος χορός της **Ένωσης Ζαγορισιών Αθηνών**.

ΟΙ ΝΕΟΙ «ΑΡΧΟΝΤΕΣ» ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Εβδομήντα έξι (76) Οργανισμοί, από το επίπεδο της Νομαρχίας έως το επίπεδο της Κοινότητας, συγκροτούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ήπειρο, με βάση, βεβαίως, και τον νόμο «Καποδίστρια».

Συγκεκριμένα: Στον νομό Άρτας λειτουργούν 13 Δήμοι και 3 Κοινότητες, στο νομό Ιωαννίνων 28 Δήμοι και 13 Κοινότητες, στο νομό Θεσπρωτίας 8 Δήμοι και 2 Κοινότητες και στο νομό Πρέβεζας 8 Δήμοι και 1 Κοινότητα.

Παραθέτουμε τα ονόματα όλων των δημοτικών «αρχόντων», όπως αυτοί προέκυψαν από τις εκλογές στις 13 και στις 20 Οκτωβρίου 2002.

Ευχόμαστε σε όλους καλή επιτυχία στο έργο τους με την παρατήρηση ότι, εκτός από την προώθηση των τοπικών θεμάτων, είναι ανάγκη να διαμορφωθεί ένα κοινό μέτωπο όλων για την επίλυση των καθοριστικών για την ανάπτυξη της Ηπείρου προβλημάτων.

Και βεβαίως, να μην ξεχάσουν τους Απόδημους Ηπειρώτες, οι οποίοι είχαν τη δική τους συμμετοχή στις εκλογικές διαδικασίες και οι οποίοι αποτελούν ένα δυναμικό κομμάτι του γενέθλιου τόπου.

ΝΕΟΙ ΝΟΜΑΡΧΕΣ

- **ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ:** ΑΛΕΚΟΣ ΚΑΧΡΙΜΑΝΗΣ
- **ΑΡΤΑΣ:** ΛΑΜΠΡΟΣ ΡΙΖΟΣ
- **ΠΡΕΒΕΖΑΣ:** ΒΑΣΙΛΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
- **ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ:** ΗΛΙΑΣ ΛΙΑΚΟΣ

ΝΕΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ

- ΑΡΤΑΣ**
- **ΑΓΝΑΝΤΩΝ:** ΧΑΣΙΑΚΟΣ Χ.
- **ΑΘΑΜΑΝΙΑΣ:** ΔΡΑΚΟΣ ΟΔ.
- **ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ:** ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ Α.
- **ΑΡΑΧΘΟΥ:** ΠΑΠΑΣΙΩΖΟΣ Κ.
- **ΑΡΤΑΙΩΝ:** ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Π.
- **ΒΛΑΧΕΡΝΑΣ:** ΚΕΦΗΣ Ν.
- **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ:** ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ Ν.
- **ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ:** ΚΑΡΑΜΠΙΚΑΣ Ε.
- **ΚΟΜΠΟΤΙΟΥ:** ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Ε.
- **ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ:** ΤΣΑΠΑΛΗΣ Α.
- **ΠΕΤΑ:** ΚΟΛΙΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Κ.
- **ΤΕΤΡΑΦΥΛΙΑΣ:** ΓΡΕΒΙΑΣ Α.
- **ΦΙΛΟΘΕΗΣ:** ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ Σ.

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

- **ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:** ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ Χ.
- **ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ:** ΣΠΥΡΟΥ Β.
- **ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ Ι.
- **ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ:** ΒΙΡΒΙΛΗΣ Σ.
- **ΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙΟΥ:** ΝΙΤΑΣ Α.
- **ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ:** ΜΠΟΖΙΑΡΗΣ Α.
- **ΔΕΡΒΙΖΙΑΝΩΝ:** ΝΤΑΚΑΛΕΤΣΗΣ Χ.
- **ΔΩΔΩΝΗΣ:** ΘΕΜΕΛΗΣ Δ.
- **ΕΓΝΑΤΙΑΣ:** ΜΟΒΙΛΑΣ Ν.
- **ΕΚΑΛΗΣ:** ΖΑΧΑΡΗΣ Χ.
- **ΕΥΡΥΜΕΝΩΝ:** ΚΑΤΣΑΝΟΣ Μ.
- **ΖΙΤΣΑΣ:** ΣΙΑΠΑΤΟΡΗΣ Ν.

- **ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ:** ΓΚΟΝΤΑΣ Ν.
- **ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ:** ΚΑΨΑΛΗΣ Κ.
- **ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΩΝ:** ΧΗΤΑΣ Β.
- **ΚΕΝΤΡ. ΖΑΓΟΡΙΟΥ:** ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Γ.
- **ΚΟΝΙΤΣΑΣ:** ΧΑΤΖΗΦΡΑΙΜΙΔΗΣ Π.
- **ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ:** ΣΔΟΥΚΟΣ Κ.
- **ΜΕΤΣΟΒΟΥ:** ΤΖΑΦΕΑΣ Κ.
- **ΜΟΛΟΣΣΩΝ:** ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ Μ.
- **ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ:** ΝΑΣΤΟΣ Δ.
- **ΠΑΜΒΩΤΙΔΟΣ:** ΚΡΑΝΑΣ Γ.
- **ΠΑΣΣΑΡΩΝΟΣ:** ΣΤΕΦΟΣ Σ.
- **ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ:** ΚΑΣΣΗΣ Μ.
- **ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ:** ΤΣΑΚΤΣΙΡΑΣ Χ.
- **ΣΕΛΛΩΝ:** ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΚΟΣ
- **ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ:** ΣΟΝΤΗΣ Β.
- **ΤΥΜΦΗΣ:** ΣΟΥΚΟΥΒΕΛΟΣ Γ.

ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

- **ΑΧΕΡΟΝΤΑ:** ΝΤΟΥΚΑΣ Χ.
- **ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ:** ΠΙΤΟΥΛΗΣ Θ.
- **ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ:** ΛΩΛΟΣ Ι.
- **ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ:** ΛΩΛΟΣ Β.
- **ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ:** ΤΖΑΝΗΣ Ι.
- **ΣΑΓΙΑΔΑΣ:** ΜΑΣΤΟΡΑΣ Ε.
- **ΣΥΒΟΤΩΝ:** ΠΑΠΠΑΣ Θ.
- **ΦΙΛΙΑΤΩΝ:** ΝΤΟΥΜΑΖΙΟΣ Μ.

ΠΡΕΒΕΖΑΣ

- **ΑΝΩΓΕΙΟΥ:** ΠΑΠΑΤΣΙΜΑΣ Η.
- **ΖΑΛΟΓΓΟΥ:** ΜΙΚΡΟΥΛΗΣ Θ.
- **ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΟΥ:** ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ Β.
- **ΛΟΥΡΟΥ:** ΜΠΑΪΛΗΣ Χ.
- **ΠΑΡΓΑΣ:** ΝΟΥΣΗΣ Σ.
- **ΠΡΕΒΕΖΑΣ:** ΚΛΑΠΑΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ
- **ΦΑΝΑΡΙΟΥ:** ΚΑΟΥΡΗΣ Γ.
- **ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΟΣ:** ΚΑΣΤΡΑΧΟΥΡΑΣ Μ.

ΝΕΟΙ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΕΣ

ΑΡΤΑΣ

- **ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΩΝ:** ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ Κ.
- **ΚΟΜΜΕΝΟΥ:** ΠΑΠΠΑΣ Γ.
- **ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΩΝ:** ΜΠΟΧΩΤΗΣ ΙΩΑΝ.

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

- **ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ:** ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ Χ.
- **ΒΑΘΥΠΕΔΟΥ:** ΠΛΑΤΣΟΥΚΑΣ Γ.
- **ΒΩΒΟΥΣΑΣ:** ΣΤΑΓΚΟΓΙΑΝΝΗΣ Α.
- **ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ:** ΠΑΓΑΝΙΑΣ Κ.
- **ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ:** ΚΟΤΑΡΕΛΑΣ Χ.
- **ΛΑΒΔΑΝΗΣ:** ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Δ.
- **ΜΑΤΣΟΥΚΙΟΥ:** ΛΑΝΤΑΒΟΣ Α.
- **ΜΗΛΕΑΣ:** ΚΥΡΓΟΤΑΖΗΣ Δ.
- **ΝΗΣΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ:** ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ Α.
- **ΠΑΠΙΓΚΟΥ:** ΤΣΟΥΜΑΝΗΣ Α.
- **ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ:** ΤΣΕΒΗΣ Π.
- **ΣΥΡΡΑΚΟΥ:** ΑΡΓΥΡΗΣ Ι.
- **ΦΟΥΡΚΑΣ:** ΜΟΥΤΣΙΟΥΛΗΣ Κ.

ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

- **ΠΕΡΔΙΚΑΣ:** ΛΑΛΛΑΣ Κ.
- **ΣΟΥΛΙΟΥ:** ΠΑΠΠΑΣ ΧΡ.

ΠΡΕΒΕΖΑΣ

- **ΚΡΑΝΕΑΣ:** ΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ Β.

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ

Η Ηπειρωτική Αποδημία είχε τη δική της, καθοριστική σε πολλές περιπτώσεις, συμμετοχή στις εκλογές. Στελέχη, τα οποία δραστηριοποιούνται στο κίνημα των Αποδήμων Ηπειρωτών, συμμετείχαν σε συνδυσμούς, τόσο στο Λεκανοπέδιο της Αττικής, όσο και σε συνδυσμούς στην Ήπειρο. Αποδεικνύεται, για άλλη μια φορά, ότι οι Ηπειρώτες, στενά συνδεδεμένοι με τον τόπο τους, αξιοποιούν σε όλες τις δραστηριότητές τους τα στοιχεία της προσφοράς και της δημιουργίας.

Παραθέτουμε τα ονόματα όλων υποψηφίων ήρθαν στη διάθεσή μας, αναγνωρίζοντας ότι το έργο της συλλογής των στοιχείων ήταν πολύ δύσκολο και ενδεχομένως να υπάρχουν παραλείψεις. Εδώ είμαστε να επαπορθεύσουμε.

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΕΣ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ

- Γεώργιος Γιώγος (από Γιάννενα) Πετρούπολη.
- Απόστολος Ζέρβας (από Ριζό Φιλιατών Θεσπρωτίας) Ζεφύρι.
- Κωνσταντίνος Παπαχρήστος (από Γιάννενα) Ζεφύρι. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Βίκη Καραγιάννη - Αράνη (από Κεντρικό Άρτας) Βούλα. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ.**
- Σπύρος Γαβριήλ (από Πέρδικα Θεσπρωτίας) Κορυδαλλός.
- Γιάννης Ρέγκας (από Θεσπρωτία) Ζωγράφου.
- Γιάννης Χαραλάμους (εκ μητρός Ηπειρώτης) Νέα Ιωνία Αττικής. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Αλέξανδρος Τζούλης, Πεύκη.
- Χρήστος Κασιώτης (από Πρέβεζα) Άγιος Δημήτριος Αττικής.
- Βασίλης Τριάντος, από την Πλατανούσα Ιωαννίνων, Μεταμόρφωση.
- Αργύρης Ντινόπουλος (από Μέτσοβο), Βριήθισια. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Κώστας Κοσσιτίσας (από Κάτω Ραβένια Ιωαννίνων), υποψήφιος Κοινοτάρχης Νέας Πεντέλης. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ

- Σωτήρης Κολιούσης (από Σίδερη Θεσπρωτίας), γραμματέας Πανηπειρωτικής, στη Διευρυμένη Νομαρχία Αθηνών - Πειραιά με τον συνδυασμό του Θανάση Παφίλη.
- Στον ίδιο συνδυασμό ο Γιώργος Κούλας (από Θεσπρωτία).
- Δημόκας Σπύρος (από Προσθήλιο Ιωαννίνων) στον συνδυασμό της Φώφης Γεννηματά.
- Βησσαρίων Τσουκνίδας, από το Κεντρικό Άρτας, υποψήφιος Νομαρχιακός Σύμβουλος Αθηνών με τον συνδυασμό του Μανώλη Γλέζου.

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ

- Θανάσης Σπυράκος (από Ωρωπό Πρέβεζας), στο Δήμο Αθηναίων με το συνδυασμό της Ντόρας Μπακογιάννη. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Πάνος Ζυγούρης (από Ζαγόρι) στο Δήμο Αθηναίων με το συνδυασμό του Χρήστου Παπουτσά.
- Γιάννης Ζώης, Α' αντιπρόεδρος Πανηπειρωτικής (από Θεριακίσι Ιωαννίνων) Παλιά Πεντέλη.
- Ιπποκράτης Κατσένης (από Κάτω Ραβένια Ιωαννίνων), σύμβουλος Πανηπειρωτικής, Κηφισιά.
- Θωμάς Νικολάου, σύμβουλος Πανηπειρωτικής, (από Κερασσάκι Θεσπρωτίας) Περιστέρι.
- Γιάννα Κασίμη - Κόντη (από Πέτρα Ζαγορίου) Περιστέρι. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Νίκος Οικονόμου (από Πρέβεζα) Μενίδι.

ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΩΝ

- Χαρίλαος Τόρης (από Δολιανά Ιωαννίνων) Ζεφύρι.
- Νίκος Κακιάδης (από Δεσποτικό Ιωαννίνων) Νέα Σμύρνη.
- Καλλιψώ Κατζιέρη (από Κουκλιού Ιωαννίνων) Ίλιον.
- Βασιλική Καριδάκη (από Ιερομνήμη Ιωαννίνων) Ίλιον.
- Φρειδερίκη Γκάνιου (από Βούρμπανη Ιωαννίνων) Καματερό.
- Μάνθος Γκουρογιάννης (από Γρανίτσα Ιωαννίνων) Καματερό.
- Ντόκας Γεώργιος (από Παλιοχώρι Συρράκου Ιωαννίνων) Καματερό.
- Νικόλαος Πουρνάρας (από Χώσση Άρτας) Καματερό.
- Μαρία Σιουμάλα (Γιάννενα) Καματερό.
- Μαρία Λάμαρη (από Παλιοχώρι Συρράκου Ιωαννίνων) Καματερό.
- Ζήσης Πότσας (από Γιάννενα) Καματερό. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Κώστας Σκαμαντζούρας, Άνω Λίδια.
- Ειρήνη Δημητρίου Παπανικολάου, από την Πλατανούσα, υποψήφια Δημοτική Σύμβουλος Παπάγου.
- Ελένη Σφήκα - Κομπόλη, από το Κεντρικό Άρτας, υποψήφια Δημοτική Σύμβουλος Ζωγράφου.
- Αλέκα Λύτρα - Οικονομίδου, από την Άρτα, υποψήφια Δημοτική Σύμβουλος Ζωγράφου.
- Ιωάννης Δημ. Μίκος, από Μετσοβουργούς Άρτας, υποψήφιος Διαμερισματικός Σύμβουλος 7ου Διαμερίσματος Αθηνών, με το ψηφοδέλτιο του Γιάννη Δημαρά.
- Φίντζου Ντίνα (από τα Λέδοβα), υποψήφια Δημοτική Σύμβουλος Πετρούπολης. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Χρήστος Παππάς (από Μετσοβουργούς), Πετρούπολη.

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

- Γιάννης Γκογκοζώτος, π. αντιδήμαρχος Αθηναίων, υποψήφιος δήμαρχος Πάργας.
- Βασίλης Ρίζος, υποψήφιος πρόεδρος Κοινότητας Μετσοβουργών Άρτας.
- Κώστας Βλάχος στην Άρτα, υποψήφιος νομαρχιακός σύμβουλος με τον συνδυασμό του Κώστα Αντωνίου.
- Ευδοκία Οικονόμου - Κωνή στην Πρέβεζα, υποψήφια νομαρχιακή σύμβουλος με τον συνδυασμό του Βασίλη Ιωάννου. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Νίκος Λυκοκάκης στην Άρτα, υποψήφιος νομαρχιακός σύμβουλος με τον συνδυασμό του Κώστα Αντωνίου.
- Παύλος Μπούρης, έφορος Πνευματικού Κέντρου Ηπειρωτών, υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος Δήμου Αγνάντων Άρτας. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Μανώλης Λαμπίρης, πρόεδρος της Αδελφότητας Σενίκου Ιωαννίνων, υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος Δήμου Σελλών με τον συνδυασμό του Δημήτρη Φαρμάκη.
- Δημήτρης Χατζαρόπουλος υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος στο Δήμο Κεντρικού Ζαγορίου με το ψηφοδέλτιο του Γαβριήλ Παπαναστασίου.
- Καλλιρόη Χατζαροπούλου, υποψήφια τοπική σύμβουλος Μεσοβουνίου, Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου.
- Γιάννα Σκουροπάνου από Θεοδώριαν, πρώην σύμβουλος της Αδελφότητας Θεοδωριάνων, υποψήφια Κοινοτική Σύμβουλος Θεοδωριάνων, με τον συνδυασμό του Γιώργου Λάππα.
- Αριστόβουλος Χρόνης, πρόεδρος της Ένωσης Ζαγορισίων Αθηνών, υποψήφιος Τοπικός Σύμβουλος Εξαφωτόπου Ζαγορίου. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Κώστας Ρώσσης, πρόεδρος του Συλλόγου Απανταχού Κορωνοισιτών, υποψήφιος Τοπικός Σύμβουλος Κορωνοισίας Δήμου Αράχθου. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Γιώργος Καραμάνης, σύμβουλος Αδελφότητας Μετσοβουργών Αθηνών, υποψήφιος κοινοτικός σύμβουλος Μετσοβουργών με τον συνδυασμό του Βασίλη Ρίζου.
- Φωτεινή Μπανά, υποψήφια Κοινοτική Σύμβουλος Μετσοβουργών με τον συνδυασμό του Γιάννη Νικολάου.
- Ευτυχία Καρακίτσου, υποψήφια Κοινοτική Σύμβουλος Μετσοβουργών με τον συνδυασμό του Γιάννη Μποχώτη.
- Νίκος Νούσιος, υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος Ζίτσας. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**
- Κώστας Γκούνας (γιατρός, διαμένει στην Πάτρα), υποψήφιος Κοινοτικός Σύμβουλος με τον συνδυασμό του Γιάννη Μποχώτη. **ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ.**

Πότε θα σφυρίξει το τρένο στην Ήπειρο;

Ο «ΠΥΡΡΟΣ» δεν θα σταματήσει να αναδεικνύει το μεγάλο αίτημα των Ηπειρωτών. Την σιδηροδρομική σύνδεση της περιοχής με το υπόλοιπο δίκτυο της χώρας. Σε κάθε ευκαιρία προβάλλουμε τις θέσεις των φορέων για το επίμαχο αυτό ζήτημα, καθώς και τις απόψεις μεμονωμένων παραγόντων, οι οποίοι από τη θέση τους γνωρίζουν πολύ καλά το θέμα. Στο παρόν τεύχος μας, φιλοξενούμε τις απόψεις του κ. Μιχάλη Σακκά, Γραμματέα του Κοινοβουλευτικού Τομέα Μεταφορών και Επικοινωνιών της Ν.Δ. Και βεβαίως σε κάθε περίπτωση είμαστε έτοιμοι να φιλοξενήσουμε και άλλες απόψεις, οι οποίες συμβάλλουν στην ανάδειξη του κυρίαρχου για την ανάπτυξη της Ηπείρου θέματος.

Ο ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΟΝΕΙΡΟ ΑΠΑΤΗΛΟ;

Με αφορμή τις απόψεις του Υπουργού Μεταφορών - Επικοινωνιών για τη Σιδηροδρομική Σύνδεση της Ηπείρου, που δόθηκαν πρόσφατα στη Βουλή σε ερωτήσεις Ηπειρωτών Βουλευτών και που δημοσιεύτηκαν και στον «ΠΥΡΡΟ» (αρ. φ. 11, Ιούλιος-Ιούλιος - Αύγουστος 2002, σ. 10), αλλά και με δεδομένη την αγωνία και το ενδιαφέρον των Ηπειρωτικών φορέων και κατοίκων για το θέμα αυτό, έχω χρέος να ανακοινώσω τα ακόλουθα:

Όπως προκύπτει από εσωτερική εμπιστευτική ενημέρωση του αρμόδιου Υπουργείου τον Απρίλιο του 2002, η χώρα μας (που ΔΕΝ περιλαμβανόταν στο σχεδιασμό της αρχικής πρότασης για τον κατάλογο των έργων προτεραιότητας στα Ευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών) υπέβαλε προτάσεις για ένταξη 2 έργων:

1. **Τη Σιδηροδρομική Σύνδεση Ηγουμενίτσας (Κοζάνη - Καλαμπάκα - Ιωάννινα - Ηγουμενίτσα και Αντίρριο - Ιωάννινα).**

2. **Τους κάθετους οδικούς άξονες στην Εγνατία (Σιάτιστα - Ιεροπηγή/ Ελληνοσλαβανικά σύνορα, Θεσσαλονίκη - Προμαχώνας).**

Η έγκριση του καταλόγου των έργων θα γίνει σε σκληρή διαπραγμάτευση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά την Ελληνική Προεδρία (Α' Εξάμηνο του 2003). Είναι δεδομένο (συνεχίζει η εμπιστευτική ενημέρωση) ότι **θα επιλεγεί, αν τελικά επιλεγεί, ένα μόνο Ελληνικό έργο προτεραιότητας**, επομένως η προσπάθεια από Ελληνικής πλευράς θα πρέπει να εστιασθεί σ' ένα μόνο έργο, και αυτό θα πρέπει να είναι το σιδηροδρομικό (ανταποκρίνεται στα κριτήρια).

Με δεδομένη όμως την εθνική σημασία των κά-

θετων οδικών αξόνων της Εγνατίας, που δίνουν διέξοδο προς και από τις Βαλκανικές χώρες και που η ολοκλήρωσή τους μειώνει την αξία της παρ-Εγνατίας (Δυρραχίου - Φιλιππούπολης), υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να προωθηθεί αυτό το έργο, αντί της σιδηροδρομικής σύνδεσης της Ηπείρου.

Παρά τις τεχνοκρατικές αναλήψεις και τις διαβεβαιώσεις του Υπουργού Μεταφορών - Επικοινωνιών, η σιδηροδρομική γραμμή Αντρίριου - Ιωαννίνων βρίσκεται ακόμη στη μελέτη που **ΘΑ διερευνήσει την σκοπιμότητα** κατασκευής ενός δικτύου σιδηροδρομικού άξονα, που βεβαίως θα λάβει υπόψη και το ότι δεν έχει πρόσβαση περάσματος από το Αντίρριο στο Ρίο, γιατί δεν προβλέφθηκε στην ομώνυμη ζεύξη. (Εκτός αν γίνει για να εξυπηρετήσει εσωτερικές ανάγκες του Νομού Αιτωλοακαρνανίας...).

Αξίζει να σημειωθεί ότι τέτοιες μελέτες έγιναν και στο παρελθόν από τον Ο.Σ.Ε., όπως στο 15ετές πρόγραμμα του 1975 (με διεθνείς γραμμές Καρδίτσα - Φανάρι - Πρέβεζα - Αντίρριο - Μεσολόγγι - Αγρίνιο - Αμφιλοχί, Αμφιλοχία - Ηγουμενίτσα 165 χλμ.) Στο δε 5ετές πρόγραμμα 1983-1987 δεν περιλήφθηκαν σιδηροδρομικές γραμμές γύρω από την ευρύτερη περιοχή της Άρτας και της Ηπείρου.

Συμπερασματικά δεν θεωρείται τίποτε σίγουρο και δεδομένο. Οι προοπτικές είναι **ΔΥΣΟΙΩΝΕΣ** και οι **ΑΓΩΝΕΣ** μας θα πρέπει να είναι **ΣΚΛΗΡΟΙ** και **ΣΥΝΕΧΕΙΣ**.

Μιχάλης Σακκάς
Γραμματέας του Κοινοβουλευτικού
Τομέα Μεταφορών - Επικοινωνιών της Ν.Δ.
Υποψήφιος Βουλευτής Άρτας

33ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ Π.Ο.Α.Κ.Α. ΣΤΗ ΦΛΩΡΙΔΑ ΤΩΝ ΗΠΑ ΑΠΟ 18-22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2003

Στο CLEARWATER της Φλώριδας των Η.Π.Α. από 18 μέχρι 22 Φεβρουαρίου 2003, θα γίνει το Α' Ιστορικό Παγκόσμιο Αντάμωμα των Ηπειρωτών, στα πλαίσια του 33ου Συνεδρίου της Πανηπειρωτικής Ομοσπονδίας Αμερικής, Καναδά και Αυστραλίας. Η συστήρηση όλων - τονίζεται στην ανακοίνωση - είναι υποχρέωση και καθήκον, για να συμβάλουμε στην Αναγέννηση, Αξιοποίηση και Ανάπτυξη της Π.Ο.Α.Κ.Α. κ. Ηλίας Μπέτζιος και ο πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής κ. Μιχάλης Σέρβος,

το Εθνικό αυτό κάλεσμα, είναι κάτι ξεχωριστό, γιατί δίνεται η ευκαιρία για πρώτη φορά, σε όλους τους Ηπειρώτες των πέντε Ηπείρων, να παρακοινοτήσουν τις εργασίες του Συνεδρίου και να συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις.

Ο σκοπός του Συνεδρίου είναι ο Σύλλογος Ηπειρωτών Φλώριδας «Η ΗΠΕΙΡΟΣ», ο οποίος εγγυάται ένα επιτυχημένο Συνέδριο, μαζί με την πατροπαράδοτη φιλοξενία των Ηπειρωτών της Φλώριδας.

ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ & ΣΧΟΛΕΙΟ

1. Εισαγωγή

Η ιστορία αποβλέπει στην κατανόηση, στην περιγραφή και εξήγηση όλων των όψεων μιας κοινωνίας του παρελθόντος ή του παρόντος. Με βασικές συντεταγμένες τον τόπο και το χρόνο, η ιστορία, αφού μελετήσει προσεκτικά τις πηγές, περιγράφει και εξηγεί: τα στοιχεία εκείνα που παρουσιάζουν μεγαλύτερη αντοχή μέσα στο χρόνο και τα στοιχεία εκείνα που μεταβάλλονται, προσδιορίζοντας τα ενδογενή ή εξωγενή αίτια των μεταβολών.

Η τοπική ιστορία δε διαφέρει σε τίποτε ως προς τις δραστηριότητές της από οποιαδήποτε άλλη μορφή ιστορίας. Με τον όρο δηλώνεται απλώς ότι η έρευνα και μελέτη της πραγματοποιείται σε τοπική κλίμακα. Με την παρατήρηση, βέβαια, ότι η μελέτη του τοπικού δεν μπορεί να κατανοηθεί, να περιγραφεί και να εξηγηθεί χωρίς τη γνώση της ιστορίας του ευρύτερου χώρου.

Σειρά άρθρων του
Θεοδώρου Γ. Παππά,
Επικούρου Καθηγητή
Ιονίου Πανεπιστημίου

Τα τελευταία χρόνια γίνεται συχνά λόγος για την αξία και την προβολή της τοπικής ιστορίας. Ποια επιχειρήματα όμως και ποιες πρακτικές θα μπορούσαν να συνυποχρίσουν για την εισαγωγή του νέου αυτού γνωστικού αντικείμενου στο εκπαιδευτικό μας σύστημα; Ποια πρέπει να είναι η θέση της τοπικής ιστορίας στο σχολείο; Ποιο είναι το σκεπτικό της διδασκαλίας της τοπικής ιστορίας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση;

Η σημασία και το παιδαγωγικό ενδιαφέρον της διδασκαλίας της τοπικής ιστορίας είναι κάτι που αποτελεί μόνιμο αντικείμενο μελέτης, όπως σε άλλες χώρες, έτσι και στη δική μας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την τοπική ιστορία έχει εκδηλώσει τα τελευταία δεκαετίες. Στο πλαίσιο αυτού του ενδιαφέροντος μπορούμε να εντάξουμε και όλα πραγματοποιούν ά.κ.α. πολλά μουσεία, σε συνεργασία με τη Υπουργεία Πολιτισμού και Παιδείας, που εκπονούν μελέτες και οργανώνουν εκπαιδευτικά προγράμματα, όπου οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά.

Η εισαγωγή της διδασκαλίας της τοπικής ιστορίας στο σχολείο θεωρείται κατ' αρχάς χρήσιμη, γιατί προσφέρει στο μαθητή την αίσθηση του συγκεκριμένου. Καλλιέργει στο μαθητή την αγάπη για τον τόπο στον οποίο ζει. Η μελέτη της που επιτρέπει να κατανοήσει τον κόσμο που τον περιβάλλει και να εντάσσεται ευκολότερα σ' αυτόν. Οι μαθητές μαθαίνουν να παρατηρούν, να περιγράφουν, να συγκρίνουν και να εξηγούν για ποιους λόγους πήραν τα πράγματα τη μορφή που έχουν σήμερα στο συγκεκριμένο χώρο. Επίσης, η μελέτη και η διδασκαλία της τοπικής ιστορίας συμβάλλει στην καλύτερη προσαρμογή των μαθητών στην πολυσυνθετή κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική πραγματικότητα. Συντελεί

στη διαμόρφωση συνειδητοποιημένων πολιτών, που ενδιαφέρονται για τη διαφύλαξη της πολιτισμικής φυσιογνωμίας του τόπου τους και μιας πολιτισμικής ταυτότητας ικανής να προβάλλει αντίσταση στα νότια και εισαγόμενα πολιτισμικά υποπροϊόντα. Να αποκτήσουν οι μαθητές γνώσεις μέσα από την κριτική προσέγγιση του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με το γνωστικό αντικείμενο της τοπικής ιστορίας. Επιδιώκει επίσης να καλλιεργήσει δεξιότητες για άντληση πληροφοριών και επαλήθευση των δεδομένων και να δημιουργήσει κίνητρα για ατομική και συλλογική δράση μέσα και έξω από το σχολείο. Να ευ-

αισθητοποιήσει τους νέους, ώστε να δέχονται ενδιαφέρον για το περιβάλλον, την ποιότητα ζωής και να αντιδρούν σε όσους επιχειρούν να υποβαθμίσουν το φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον.

Ακόμη, η τοπική ιστορία επιτρέπει άλλη μεθοδολογική προσέγγιση: από το ορατό στοιχείο, το γνώριμο, προς το μη ορατό και το αόρατο. Η έρευνα θεμάτων τοπικής διάστασης φέρνει το μαθητή σε επαφή με την ιστορική πραγματικότητα και τα προβλήματα του τόπου (πλησιότερα μνημεία, αρχεία, κτίσματα, εργαλεία άλλων εποχών, συνθήκες και τρόπους ζωής, σύγχρονα έργα, τοπικούς θρύλους κ.τ.λ.). Η γνώση αυτών των θεμάτων του επιτρέπει να έχει λόγο γι' αυτά, να κατανοεί και να επικοινωνεί καλύτερα. Τον βοηθά να γίνει άτομο συνειδητό. Η τοπική ιστορία των ανθρώπων είναι εξαιρετικής σημασίας για τη διατήρηση της πνευματικής προσωπικότητας, για τη σύνδεση του παρόντος με το παρελθόν και για τη διαμόρφωση του μέλλοντος. Δείχνει ακόμη την ιδιαιτερότητα, την ιδιαιτερότητα κάθε τόπου, ευνοεί τη σύγκριση και οδηγεί στην αποδοχή της πολυμορφίας και της ιδιαιτερότητας.

Η επαφή με την τοπική ιστορία είναι περισσότερο επιτακτική σήμερα, που η απειλή της πολιτισμικής αλλοτρίωσης και αποσύνθεσης είναι έντονη. Διαπιστώνουμε ότι οι κοινωνικές και οικονομικές δομές επηρεάζουν και διαμορφώνουν τις συνθήκες και τις συμπεριφορές τοπικών και ευρύτερων περιοχών. Ο κοινός τρόπος ζωής, η μαζική παραγωγή των αγαθών και η διάδοσή τους στην παγκόσμια αγορά έχουν ως συνέπεια τον εκτοπισμό των τοπικών προϊόντων. Μαζί με τα τοπικά προϊόντα σιγά σιγά χάνονται και οι τοπικές μνήμες, καθώς και οι αισθητικές μορφές. Ολοκληρώνει η πολιτισμική ταυτότητα των τοπικών, και

τόρα τελευταία και των εθνικών, κοινωνικών κινδυνεύει να αφανισθεί από την ξενόφερτη, μαζική, χωρίς ποιότητα, πολιτισμική παραγωγή. Η απειλή της πολιτισμικής αλλοτρίωσης, ιδιαίτερα για περιφερειακές χώρες, όπως η Ελλάδα, προκάλεσε τη δικαιοδογημένη πολιτισμική αντίσταση, με την επιστροφή στην τοπική ιστορία και την αναζήτηση της συλλογικής πολιτισμικής μνήμης και ταυτότητας. «Όλο και περισσότερο γίνεται παντού κατανοητό ότι βρίσκεται πια σε κίνδυνο η ίδια η συναισθηματική, ηθική και πνευματική υπόσταση του ανθρώπου» ότι η ανία της ομοιομορφίας και η αποδυνάμωση του δικού του συλλογικού πολιτισμού απειλεί την ισορροπία του, την ψυχική του υγεία· και ότι η πολιτισμική αλλοτρίωση ανοίγει το δρόμο σε κάθε άλλη μορφή υποταγή».

Τις τελευταίες δεκαετίες βλέπουν το φως της δημοσιότητας πολλά άρθρα και μονογραφίες αφιερωμένες σε χωριά, πόλεις, περιφέρειες. Οι μελέτες αυτές γράφονται συνήθως από λόγιους, που ενδιαφέρονται για τον τόπο καταγωγής ή κατοικίας τους και επιθυμούν να προβάλουν τις ιδιαιτερότητές του. Αλλά, παρ' όλη την καλή πρόθεση που διακρίνει τους «αφανείς» ή «τοπικούς σοφούς», τα έργα που δημοσιεύονται «χάνουν» κάποιο το μέτρο και τη μέθοδο, είναι παραγεμισμένα με χρονολογίες και έχουν εκδηλη την επιθυμία να συμπεριλάβουν τα πάντα από αρχαιολογικών χρόνων έως σήμερα. Σαγηνεύονται από γεγονότα της γενικής ιστορίας που αφορούν στον τόπο τους και παρακάμπτουν σημαντικές πλείυρες του τοπικού πολιτισμού του. Συνήθως τα έργα αυτά, παρ' όλη την επίπονη έρευνα που προϋποθέτουν, δε χαρακτηρίζονται από συστηματική σκέψη και παρεμπιπτόντως στηρίζονται σε πραγματική βιβλιογραφική ή αρχαιολογική έρευνα, αλλά με δυσκολία μπορούμε να τις αξιοποιήσουμε, αφού δεν έγιναν με τον καθιερωμένο επιστημονικό τρόπο.

Κατ' αρχάς το αντικείμενο της τοπικής ιστορίας είναι η προσεκτική και πολυήμερη μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος και των δυνατοτήτων του, της αξιοποίησής του και της διαμόρφωσής του στο παρελθόν των τεχνικών μέσων που χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν και αυτών που χρησιμοποιούνται σήμερα των οικονομικών δραστηριοτήτων στον πρωτογενή αγροτικό τομέα, στο δευτερογενή μεταποιητικό/βιο-

μηχανικό, στον τριτογενή, των υπηρεσιών της κοινωνίας και να φανισθεί από την ξενόφερτη, μαζική, χωρίς ποιότητα, πολιτισμική παραγωγή. Η απειλή της πολιτισμικής αλλοτρίωσης, ιδιαίτερα για περιφερειακές χώρες, όπως η Ελλάδα, προκάλεσε τη δικαιοδογημένη πολιτισμική αντίσταση, με την επιστροφή στην τοπική ιστορία και την αναζήτηση της συλλογικής πολιτισμικής μνήμης και ταυτότητας. «Όλο και περισσότερο γίνεται παντού κατανοητό ότι βρίσκεται πια σε κίνδυνο η ίδια η συναισθηματική, ηθική και πνευματική υπόσταση του ανθρώπου» ότι η ανία της ομοιομορφίας και η αποδυνάμωση του δικού του συλλογικού πολιτισμού απειλεί την ισορροπία του, την ψυχική του υγεία· και ότι η πολιτισμική αλλοτρίωση ανοίγει το δρόμο σε κάθε άλλη μορφή υποταγή».

Το ενδιαφέρον της τοπικής ιστορίας είναι περιορισμένο στο χώρο και η προσοχή της είναι στραμμένη κυρίως προς τις μικρές κοινωνικές ομάδες. Είναι μια μικροϊστορία, που επιχειρεί να διεισδύσει στα πράγματα και φιλοδοξεί να συμβάλει στην ολοκληρωμένη και ακριβή παρουσίαση γεγονότων, πραγμάτων και προσώπων, που η αντιμετώπισή τους μέχρι τώρα ήταν γενική, αόριστη και ελλιπής. Συγχρόνως όμως η τοπική ιστορία είναι και ιστορία συνολική. Για να αξιοποιηθούν σωστά τα πορίσματά της και το περιεχόμενό της, πρέπει να ενταχθεί στην μακροϊστορία. Ο συγγραφέας της τοπικής ιστορίας οφείλει να κατέχει την επιστημονική μέθοδο συγγραφής μιας μελέτης, να είναι σε θέση να ερμηνεύει αρχαίες, μεσαιωνικές και νεότερες πηγές, αρχεία και έγγραφα· να αποκαθιστά κοινωνικά κινήματα, πορίσματα της επιστήμης και να μελετά συνθήκες και τρόπους ζωής, πολιτισμικά επιτεύγματα, αλλά και την ιστορία του περιβάλλοντος και του κλίματος. Όλα αυτά προϋποθέτουν, εκτός από τις ιστορικές γνώσεις, γνώσεις κοινωνικής ανθρωπολογίας και άλλων επιστημών, αυστηρό επιστημονικό έλεγχο και μεθοδολογική πειθαρχία.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΟ Β' ΜΕΡΟΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Στις 26 και 27 Ιουλίου 2002 έγιναν το πανηγύρι του χωριού μας, δηλαδή στις ιερές μνήμες της Οσιομάρτυρος Αγίας Παρασκευής και Αγίου Παντελεήμονος, προστάτες - πολιούχοι του χωριού μας. Λόγω του ακατάστατου καιρού, δεν σημείωσε και πολύ μεγάλη επιτυχία, παρόλο που ο κόσμος - συγχωριανοί μας, επισκέπτες, φίλοι - ήταν πολύ μεγάλος.

- Στις 11 Αυγούστου, ημέρα Κυριακή έγιναν οι προγραμματισμένες και καθιερωμένες πλέον καλοκαιρινές πολιτιστικές εκδηλώσεις των Αδελφότητων Αθηνών, Κιάτου Κορινθίας και Ιωαννίνων, πρωτοστατούσης βεβαίως της Αδελφότητας Αθηνών. Το πρωί τελέστηκε Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, χοροστατούσης του Μητροπολίτη μας κ.κ. **Ανδρέα**, μετά αρτοκλασίας και ιερου μνημοσύνου υπέρ μακαρίας μνήμης και αιωνίου αναπαύσεως των ηρωικών μας προγόνων, μετά επιμνημοσύνου δεήσεως στο μνημείο ηρώων του χωριού μας.

Το απόγευμα έγινε εκδήλωση στο μεσοχώρι, στην πλατεία, από τους Ομίλους των Αδελφότητων μας, η οποία περιελάμβανε παραδοσιακά Κιρσοβίτικα τραγούδια, τα οποία απέδωσαν τα μέλη μας, συνοδεία της λαϊκής Κιρσοβίτικης κομπανίας του **Ανδρέα Φιλιππίδη**, θείου του **Νίκου Φιλιππίδη**.

Στη συνέχεια δύο όμιλοι (ομάδες) από μικρά παιδιά, ντυμένα με παραδοσιακά Κιρσοβίτικα φορεσιές, χόρεψαν για ώρες, με την κομπανία του **Ανδρέα Κιρσοβίτικου** παραδοσιακών χορών. Η τεράστια πλατεία μας κατόχευε από συγχωριανούς και φίλους μας. Χάρμα οφθαλμών τα παιδιά μας, να χορεύουν όπως τα παλιά καλιά χρόνια της δεκαετίας του 1950. Καταχειροκροτήθηκαν από όλους, τα δε βίντεο και οι φωτογραφικές μηχανές είχαν «πάρει φωτιά». Αυτή είναι η νέα γενιά των Κιρσοβιτών, των Κοσοβιτών, όπως μας αποκαλούν οι Γιαννιώτες, ένεκα «Καποδίστρια». Το γλέντι - ξεφάντωμα συνεχίστηκε μέχρι τα με-

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ (ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ) ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Καλοκαιρινά Πανηγύρια και αποχή από τις εκδηλώσεις

Το χορευτικό της Αδελφότητας Αθηνών.

σάνυχτα. Ευτυχώς δεν έβρεξε τις ώρες αυτές.

«ΔΕΝ ΨΗΦΙΖΟΥΜΕ»

- Στις 12 το μεσημέρι, μετά την Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, της αυτής Κυριακής, πραγματοποιήθηκε Έκτακτη Γενική Συνέλευση όλων των κατοίκων του χωριού μας με θέμα τον «Καποδίστρια», εν όψει των Δημοτικών εκλογών του Οκτωβρίου, τι πρέπει να πράξει και πάλι το χωριό μας. Η απόφαση - ψήφισμα ήταν **ΟΜΟΦΩΝΗ ΔΕΝ ΨΗΦΙΖΟΥΜΕ, ΕΑΝ ΔΕΝ ΔΙΚΑΙΩΘΟΥΜΕ**. Αυτό αποφάσισαν 1300 ψηφοφόροι του χωριού μας.

Αυτή η στάση, κρατάει 4 χρόνια τώρα. Αμετακίνητοι στην απόφασή μας, να μη δάβουμε, για τέταρτη φορά, μέρος στις Δημοτικές εκλογές. Οι κάτοικοι του χωριού μας το βαστάνε «μα-

νάτικα» στην κυβέρνηση, αφού τους υποχρέωσε να συνενωθούν με άλλα 23 χωριά στο Δήμο Κόνιτσας, αν και η Κοινοότητά μας είχε και έχει όλες τις προϋποθέσεις (ιστορικές, οικονομικές και κοινωνικές), για να διατηρήσει την αυτοτέλειά της, όπως τόσες άλλες στην περιοχή μας.

Δεν έχουμε ψηφίσει ούτε στις Ευρωεκλογές του 1999, ούτε στις Βουλευτικές του 2000, δηλαδή τέταρτη φορά αποχή.

Η αδικία πρέπει να αποκατασταθεί. Ο αγώνας συνεχίζεται...

ΝΕΟ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

- Στις 17 Αυγούστου έγιναν οι αρχαιρεσίες για ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής στην Αδελφότητα Αθηνών. Το νέο Δ.Σ. συγκροτήθηκε σε σώμα, ως εξής:

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ

Η πέτρινη πελεκητή βρύση του χωριού.

Πρόεδρος: Γκούτσιος Βασίλειος
Αντιπρόεδρος: Παπανικολάου Γεώργιος
Γραμματέας: Παπανικολάου Κωνσταντίνος
Ταμίας: Γαλιάνης Απόστολος
Μέλη: Παναγιώτου Γεώργιος
Κωσταδήμας Ανέστης
Στρατιανής Ιωάννης

«ΒΡΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ»

- Μέσα στον Αύγουστο που μας πέρασε, αποπερατώθηκαν και οι τελευταίες εργασίες στη νέα μας πανέμορφη πέτρινη πελεκητή βρύση στο μεσοχώρι. «Η βρύση της Παναγίας», όπως την αποκαλούμε.

Είναι κόσμημα Κιρσοβίτικης μαστορικής τέχνης, αντάξια των προγόνων μας.

Έγινε με δαπάνη της Αδελφότητας Κιρσοβιτών της Αμερικής, αλλά με την επιμέλεια και φροντίδα του απερχομένου Διοικητικού Συμβουλίου, με πρόεδρο τον υπογράφοντα.

«ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΩΝ» ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΣΕΛΛΩΝ, ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΘΡΙΑΣΙΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

Τόσοι ξαναγράψει. Στον Ασπρόπυργο και στην ευρύτερη περιοχή του Θριασίου Πεδίου, στο έμπα της Αθήνας, υπάρχουν «ζωντανές κυψέλες» Ηπειρωτισμού. Μια από αυτές και ο Σύλλογος Ηπειρωτών Θριασίου Πεδίου, με πρόεδρο τον κ. Ναπολέοντα Γκόγκο.

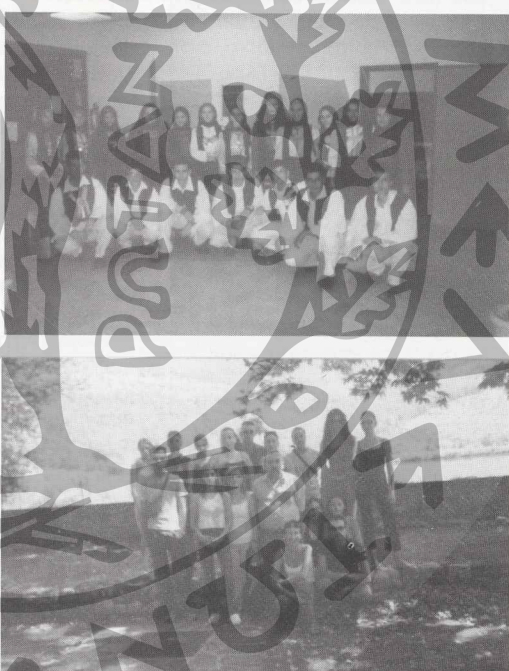
Ο «ΠΥΡΡΟΣ», παρακολουθεί, όσο μπορεί και όσο τον βοηθούν οι αντίστοιχοι φορείς, τις δραστηριότητες των Ηπειρωτικών Συλλόγων στην Αττική, οι οποίοι αποτελούν ένα νέο στοιχείο στη δυναμική του Κινήματος των Αποδήμων Ηπειρωτών. Ο Σύλλογος Ηπειρωτών Θριασίου Πεδίου, στρέφει τη ματιά του και στην Ήπειρο. Δεν χάνει την ευκαιρία να μιλήσει τα νέα Ηπειρωτόπουλα στην ιστορία, στην παράδοση και στην ομορφιά του τόπου.

Έτσι στις 3 Αυγούστου 2002 βρέθηκε στο Δήμο Σελλών, στην Τύρια, όπου διοργανώθηκε, για τρίτη χρονιά φέτος, το «Αντάμωμα των Ξενιτεμένων». Στην πολύ όμορφη και επιτυχημένη αυτή εκδήλωση ο Σύλλογος συμμετείχε με αντιπροσωπευτικό χορευτικό τμήμα του.

Ψυχική της νεοθιάς του Συλλόγου είναι η κ. Ελέ-

νη Γκόγκου, παρούσα σε όλες τις μεγάλες εκδηλώσεις των Ηπειρωτών της Αττικής, η οποία έχει και την ευθύνη της διδασκαλίας των χορών, ενώ την ευθύνη των χορευτικών τμημάτων εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν η κ. Ρωξάνη Μαύρου και ο κ. Παπαδήμας Πάνης.

Με την ευκαιρία της εκδήλωσης αυτής, ο Σύλλογος ευχαριστεί τον Δήμαρχο Σελλών κ. Δημήτριο Φαρμάκη και όλο το Δημοτικό Συμβούλιο για την πρόσκληση, τον Δήμαρχο Κηφισιάς Αττικής για την πολύτιμη συνεισφορά του στο Σύλλογο, τον Δήμο Δωδώνης Ιωαννίνων και τους υπευθύνους του Αρχαιολογικού χώρου της Δωδώνης για την ξενάγηση στους μαγευτικούς χώρους του Αρχαίου Θεάτρου και του Μαντείου, τον Πολιτιστικό Σύλλογο του Δημοτικού Διαμερίσματος Πλατανίων (Τσερίτσεν) του Δήμου Σελλών για την ευγενική φιλοξενία τους, τους κατοίκους του χωριού για την εγκάρδια υποδοχή, καθώς επίσης και τον πρόεδρο του Τοπικού Συμβουλίου, ο οποίος μίλησε για την ιστορία του χωριού και της χλιστραγουδισμένης «Βρύσης στα Τσερίτσεν». Στις φωτ. νέες του Συλλόγου.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ «ΠΥΡΡΟΥ» ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ (Α.Τ.Η.Δ.)

Ενθαρρυντικά μηνύματα για την προσπάθειά μας

Ο στόχος μας, τον οποίο αναλύσαμε στο προηγούμενο τεύχος μας, για τη δημιουργία του Αρχείου Τύπου της Ηπειρωτικής Διασποράς (Α.Τ.Η.Δ.), αντιμετωπίστηκε θετικά, τόσο από συλλογικούς φορείς, όσο και από μεμονωμένους Ηπειρώτες, οι οποίοι με επιστολές και τηλεφωνήματα μας συνεχάρηκαν για την πρωτοβουλία μας και δήλωσαν την υποστήριξή τους στην προσπάθειά μας.

Μάλιστα, ήταν αρκετοί και εκείνοι, οι οποίοι ενίσχυσαν με πρακτικούς τρόπους τη σημαντική αυτή υπόθεση:

- Ο πρόεδρος του Συλλόγου Παργινών Αθηνών κ. Αθανάσιος Βέργος, διέθεσε για το Αρχείο 26 τεύχη του περιοδικού «ΠΑΡΓΑ», το οποίο εκδίδει ο Σύλλογος και στο εξής θα εμπλουτίζει το Αρχείο με κάθε νέο τεύχος.

- Η πρόεδρος του Συλλόγου Βουργαρελιτών Άρτας κ. Μαίρη Στεφάνου μας διέθεσε δύο τόμους της εφημερίδας «ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ» (φ. 1-153).

- Ο πρόεδρος της Αδελφότητας Θεοδωριανών Άρτας κ. Σταύρος Σκουτέλλας δύο τόμους της εφημερίδας τα «ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ». Ο κ. Σκουτέλλας, επίσης, ως μέλος της Διοίκησης της Ηπειρωτικής Εταιρείας τα τεύχη του περιοδικού «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» του έτους 2001.

- Οι κ. Κώστας Ρώσος και Νίκος Πανέλης τα φύλλα 1-19, ετών 1988-1993 της εφημερίδας «ΚΟΡΩΝΗΣΙΑ» και ένα συλλεκτικό φύλλο, το μοναδικό, τη «ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΑΡΤΑΣ».

- Ο κ. Χρήστος Παπακίτσος, μέλος της Διοίκησης της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Τζουμερκίων τα τρία μέχρι τώρα εκδοθέντα τεύχη του περιοδικού «ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ».

- Ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών κ. Χρήστος Λαναράς τα μέχρι τώρα εκδοθέντα, 1-46, τεύχη της εφημερίδας «ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ».

- Ο πρόεδρος της Αδελφότητας Σαρακατσανικών Ηπείρου και σύμβουλος της Πανεπιστημιακής κ. Νίκος Καζούκας τα μέχρι τώρα πέντε εκδοθέντα τεύχη της εφημερίδας «ΤΑ ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΙΚΑ ΧΑΙΡΕΤΗΜΑΤΑ». Τους ευχαριστούμε όλους, οι προσφορές συνεχίζονται και θα επανέλθουμε.

Κάνουμε έκκληση σε κάθε Ηπειρώτη, σε κάθε Ηπειρωτικό φορέα, κυρίως στους Συλλόγους, στις Αδελφότητες και στις Ομοσπονδίες να ενισχύουν αυτή την προσπάθειά μας.

Να μας αποστείλουν εφημερίδες, περιοδικά, βιβλία, ημερολόγια, μπροσούρες, φωτογραφίες, κάθε έντυπο υλικό που εκδίδουν για τον εμπλουτισμό του ΑΡΧΕΙΟΥ.

Η δημιουργία του ΑΡΧΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ αποτελεί προσφορά του «ΠΥΡΡΟΥ» στην Ήπειρο και στους Ηπειρώτες.

Διασώζουμε το Ηπειρωτικό Έντυπο. Συμβάλλουμε στην καταγραφή της ιστορίας του. Συμβάλλουμε στην καταγραφή της ιστορίας του Αποδημικού Ηπειρωτικού Κινήματος.

Ο ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΤΖΟΚΑΣ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΑΣ

Ο συγγραφέας, ποιητής και δημοσιογράφος Λευτέρης Τζόκας, ενισχύοντας την προσπάθειά μας για τη δημιουργία του Αρχείου Τύπου της Ηπειρωτικής Διασποράς, μας έστειλε έναν πολύτιμο φάκελο, ο οποίος περιελάμβανε χρήσιμες πληροφορίες για την «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΖΩΗ», το περιοδικό στο οποίο αναφερόμαστε στο προηγούμενο τεύχος μας, και για την εφημερίδα «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΝΕΑ», την οποία εξέδιδε ο ίδιος. Γράφει και εμπλουτίζει τις αναφορές μας:

1. «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΖΩΗ»: Καθώς μας πληροφορεί η συγγραφέας - ερευνήτρια Βούλα Κόντη, στο βιβλίο της «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ, Β' ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ 1866 - 1980», έκδοση του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 1999, ήταν μνημιαίο περιοδικό μελέτης των ζωτικών προβλημάτων της Ηπείρου, Αθήνα 1946 - 1947. Υπάρχουν περισσότερα στοιχεία στην καρτέλα 32 (Μάρθα Καρπόζηλου, Ηπειρωτικά περιοδικά 1872-1982, Αντίχαρ.

Αφιέρωμα στον καθηγητή Σταμάτη Καρτζά, Αθήνα, ΕΛΙΑ, 1984, σελ.205-217). Ακόμα καρτέλα 8133, του Ελευθερίου Ι. Καρυάτση, Εφημερίδες και Περιοδικά, εκδόσεις (1790-1990), Αυτοβιογραφικές πηγές και συνοδική απογραφή, Αθήνα 1996 (διδακτορική διατριβή). Ακόμη Πλού 412 (Γ. Πλούμιδης: Ο πνευματικός βίος της Ηπείρου, Τύπος - περιοδικά, Ήπειρος 4000 χρόνια Ελληνικής Ιστορίας και Πολιτισμού, Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών 1997 (σελ. 410-413 και 451). Πληροφορίες ακόμα στα Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (Συλλογή Α. Βρανυσίου), Εθνική Βιβλιοθήκη, Εταιρεία Ηπειρωτικών μελετών, Ζωσιμαία Βιβλιο-

θήκη Ιωαννίνων, Σπουδατήριο Νεοελληνικής Φιλολογίας Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

2. «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»: Ανεξάρτητος εφημερίδα των Ηπειρωτών (15ήμερος). Όργανον επικοινωνίας των Ηπειρωτών. Ιδρυτής Λευτέρης Τζόκας, διευθυντής - εκδότης Ι.Α. Ιωαννίνος, Αθήνα 1971-1973.

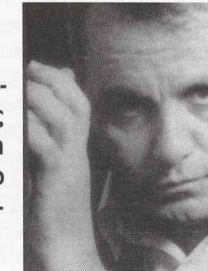
Πληροφορίες μας δίνει και η ερευνήτρια - συγγραφέας Βούλα Κόντη, στο ανωτέρω αναφερθέν βιβλίο της, σελ. 55. Περισσότερα στοιχεία μπορεί να βρει κανείς στην Επετηρίδα της Γενικής Διεύθυνσης Τύπου: «Κατάλογος των εν τη επικρατεία εκδιδόμενων ημερησίων και μηνιαίων εφημερίδων και περιοδικών πάσης φύσεως το 1972». Ακόμη στην καρτέλα Σ/542 του Ελευθερίου Ι. Καρυάτση.

Τρία φύλλα, 1-3, μας προσέφερε φιλικά ο ιδρυτής της εφημερίδας, φίλος Λευτέρης Τζόκας. Τον ευχαριστούμε πολύ.

Τυπωθήτω... Το Ηπειρωτικό Βιβλίο Ηπειρώτες Συγγραφείς

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ - ΕΚΔΟΤΙΚΑ

* Στα λογοτεχνικά βραβεία του 2002 του περιοδικού «ΔΙΑΒΑΖΩ» το Βραβείο Διηγήματος πήρε (για δεύτερη φορά) ο Ηπειρώτης (από τη Θεσπρωτία) Σωτήρης Δημητρίου για το βιβλίο του «Η βραδυπορία του καλού» (εκδόσεις Πατάκη).

Σ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

* Στα ίδια βραβεία, το Βραβείο Δοκιμίου - Μελέτης πήρε ο Ηπειρώτης Γιώργος Αράγης για το βιβλίο του «Αστική εμπειρία και αστική ιθαγένεια της νεοελληνικής λογοτεχνίας» (εκδόσεις Σοκόλη).

* Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Μεταίχμιο» το νέο μυθιστόρημα του Σωτήρη Δημητρίου «Τους τα θέει ο Θεός».

* Από τις εκδόσεις «Κέδρος» κυκλοφορεί και το νέο βιβλίο του Γιάννη Καληπούζου (από Μελέτες Άρτας) με τίτλο «Μόνο να τους άγγιζα», με σύνθεση εξωφύλλου του σκηνοθέτη Στράτου Στασινού.

* Ο Γιάννης Καληπούζος άνοιξε δική του ηλεκτρονική διεύθυνση: www.kalrouzosiannis.gr

* Νέα λογοτεχνικά βιβλία εμφανίζονται στο προσεχές διάστημα και των Βάντας Κουτσώστα (από Χώσση Άρτας) και Βασίλη Γκουρογιάννη (από Γρανίτσα Ιωαννίνων).

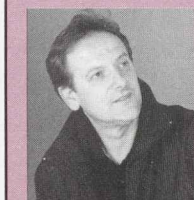
* Ετοιμάζεται και το βιβλίο του αείμνηστου Αρτινού Νάκου Μαστρογιάννη, ο οποίος άφησε πολύτιμες ιστορικές μαρτυρίες για την περίοδο 1940 - 1944, στην οποία πρωταγωνιστούσε και ο ίδιος μέσα από τη συμμετοχή του στην Εθνική Αντίσταση. Ιδιαίτερη αξία έχει η μαρτυρία του για τον τελευταίο πολιτικό λόγο του Άρη Βελουχιώτη στους Μελισουργούς, λίγο πριν από την αυτοκτονία του.

* Τρεις Ηπειρώτες λογοτέχνες συμμετέχουν στα νέα διοικητικά όργανα της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών. Ο Παύλος Ναθανάη, πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Γιάννης Καραβίδας σύμβουλος και ο Λευτέρης Τζόκας μέλος της Επιτροπής Κρίσης Νέων Μελών.

* Από τις εκδόσεις «Λιβάνη» κυκλοφορεί το νέο μυθιστόρημα του Αρτινού συγγραφέα Νίκου Ρίγγα «Οι κλητικές των φωνηέντων». Το βιβλίο παρουσιάστηκε προσφάτως στην Αθήνα, στον κινηματογράφο «Ααβόρα». Μίλησαν οι: Ευγενία Ζήκου λογοτέχνης, Δώρα Μασκαράβου σκηνοθέτης-πθοποιός, Ανδρέας Παναγόπουλος καθηγητής κλασικής φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών και η Δανάη Στρατηγούλου κριτικός-ποιήτρια-συγγραφέας-μουσικός.

* Οι εκδόσεις «Δωδώνη» του φίλου Ηπειρώτη Βαγγέλη Λάζου, λειτούργουν πλέον σε νέο χώρο, στα Εξάρχεια, Ανδρέα Μεταξά 28. Εκεί θα βρείτε, εκτός των άλλων, και πληθυσία Ηπειρωτική βιβλιογραφία.

Ο ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΟΥΤΑΣ ΣΤΟΝ 902TV

Ο συγγραφέας Βαγγέλης Κούτας (από τη Βίγλα της Άρτας) συνεχίζει και φέτος την εκπομπή του «Στους δρόμους της λογοτεχνίας», στην τηλεόραση 902. Στην εκπομπή, η οποία μεταδίδεται κάθε Τετάρτη 4 - 5 το απόγευμα και αναλαμβάνεται κάθε Σάββατο 5 - 6 το απόγευμα, φιλοξενούνται άνθρωποι των γραμμάτων, οι οποίοι μιλούν για τη ζωή και το έργο τους.

Οι μορφές της μέρας

Είναι αλλιώς το χάραμα εδώ. Στην καλημέρα σου μυρίζεις τη ζωή με όλες τις ορμές της. Γυάλινα τα δολώματα, αστράφτουν στον φωτός τη μέθη. Είναι αλλιώς το λιόγευμα εδώ. Η μέρα εκφυλίζεται. Μάγισσα με μετάξι μες στα δάχτυλα μαζεύει στη σκιά τις άπλυτες μορφές της. Η νύχτα συντονίζεται και μαρτυρά στα βλέφαρα τ' άστρα που σου 'χει φέξει. Διαφανή τα όνειρα. Διαφάνεια στην ψυχή του ποιός αντέχει;

ΔΕΣΠΟΙΝΑ - ΦΙΛΟΜΗΛΑ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ
(Από την ποιητική συλλογή «Ροδάκινο η ζωή...»)

«ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ» ΣΤΗΝ ΑΡΤΑ

Το Νοέμβριο του 2000 ιδρύθηκε στην Άρτα Σύλλογος με την επωνυμία «ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ», με 110 ενεργά μέλη.

Σκοπός του Συλλόγου είναι η εξύψωση της πολιτιστικής και πνευματικής ζωής της περιοχής, καθώς και η διαφύλαξη της ελληνικής γλώσσας και της πολιτιστικής κληρονομιάς, με τη διάδοση και προβολή του λογοτεχνικού, ιστορικού, επιστημονικού βιβλίου, της ποίησης, της μουσικής, του κινηματογράφου και όλων των τεχνών.

Μέσα στον μικρό χρόνο ζωής του Συλλόγου, διοργανώθηκαν λογοτεχνικές συναυτήσεις και αξιόλογες πολιτιστικές συναυτήσεις, όπως: Παρουσίαση του Αρτινού δημιουργού Θεόδωρου Οικονομίδη, «ο έρωτας και η ηθική στη λογοτεχνία», «ΜΜΕ και παιδί στη Λογοτεχνία», «Τζωρτζ Όργουελ, 1984 και η σημερινή πραγματικότητα», «Φιλολογία - Λογοτεχνία» με την Αρτινή καταγωγή συγγραφέα Χριστίνα Ντουινά, αφιέρωμα στον Οδυσσέα Ελύτη, διήμερο παιδικού βιβλίου, εκδηλώσεις στη μνήμη του Μάνου Χατζιδάκι.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου απαρτίζεται από τους: Αποστόλο Τόδουλο πρόεδρο, Κλαίρη Γιώτη αντιπρόεδρο, Κυριάκου Κουτσούλη γραμματέα και μέλη Ευαγγελία Μπρισένιου, Τζουλιάννα Ευταξία, Περικλή Τάγκα.

Η διεύθυνση του Συλλόγου είναι Πριόβολου 13, 47 100 Άρτα, τηλ.: 26810

Το ΔΣ του Συλλόγου με την Αρτινή καταγωγή συγγραφέα Χριστίνα Ντουινά (10.2.2002).

Σβήνουν τα χωριά μας!

Αρχές Σεπτεμβρίου... Και οι τελευταίοι θερινοί επισκέπτες, χωριανοί μας και ξένοι, μαζί με τα χελιδόνια μας αποχαιρετούν. Άλλοι για τα Γιάννινα, άλλοι για την Αθήνα, κι άλλοι για άλλες πόλεις. **Τα θρυλικά Ζαγοροχώρια ερημώνουν.** Μένουν πίσω μια χούφτα συμπατριωτών μας, μετρώοντας τις δυνάμεις τους, έτοιμοι οι νεώτεροι να φτερουγίσουν κι αυτοί μακριά. Ζοφερή η εικόνα των χωριών μας! Αλήθεια απασχολεί κανέναν αρμόδιο αυτό το μέγιστο πρόβλημα; Καλύτερα ας ρωτήσουμε: Υπάρχει κανένας αρμόδιος;

Το περιοδικό μας στις περισσότερες εκδόσεις του ασχολήθηκε με το θέμα και προσπάθησε να το προβάλει όπως είναι: Το πιο δύσκολο και πιο επικίνδυνο για την πατρίδα μας, γιατί δυστυχώς όλη η Ελλάδα, κυρίως οι αγροτικές περιοχές, αντιμετωπίζουν την ίδια κατάσταση. **Οι αγροτικές περιοχές βρίσκονται στο έσχατο όριο.** Συνήθισμα να ακούμε την τελευταία εικοσαετία τη φράση «**η ύπαιθρος αργοπεθαίνει**», αν και γνωρίζαμε ότι η κατάσταση επιδεινώνεται χρόνο με το χρόνο, φαίνεται πως τώρα έχουμε φθάσει στο «έσχατο σημείο». **Η περίπτωση των Ζαγοροχωρίων είναι αντιπροσωπευτική σχεδόν για ολόκληρη τη χώρα.**

Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, ενώ το 1980, στις αγροτικές περιοχές της χώρας οι γεννήσεις έφθαναν τις 36.975, το 1990 έπεσαν στις 22.774 και από εκεί στο οριακό σημείο στις 16.606 γεννήσεις σημειώνοντας μείωση της τάξης του 56%. Αυτό φανερώνει πως όλοι οι Έλληνες παραγωγικής ηλικίας συγκεντρώνονται στα 4-5 μεγάλα αστικά κέντρα και η ύπαιθρος εκκενώνεται. Ο ιστός της χώρας διαλύεται και το όραμα για ανάπτυξη της ορεινής Ελλάδας μένει απραγματοποίητο. Το Υπουργείο Οικονομίας στο πλαίσιο του Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2000-2006, «εκταμείωσε» για την ορεινή Ελλάδα από το Γ Κ.Π.Σ. 100 δισ. δρχ., αρκετά χρήματα, και ο στόχος ήταν να τοποθετηθούν σωστά, με τη δυναμική ανάπτυξη του τουρισμού και της αναψυχής, την ενίσχυση της γεωργίας και της βιοτεχνίας. **Όμως με ποιο έμψυχο υλικό;**

Ο κατάλογος με τα χωριά με μηδενικές γεννήσεις είναι ατελείωτος. Από τα Γρεβενά ως την Κοζάνη και τα Γιάννινα, από την Καβάλα ως την Αλεξανδρούπολη και στα νησιά μας υπάρχουν εκατοντάδες χωριά όπου η τελευταία ανάμνηση ενός μωρού χάνεται στο χρόνο. Δε μιλούμε για ένα ή δυο χρόνια, αλλά για δεκαετίες... Σε ποιο Ζαγοροχώρι γεννήθηκε την τελευταία δεκαετία ένα παιδί; Εάν συνέβη τέτοιο ευτυχές γεγονός να μας το γράψετε να το κάνουμε ειδήση. **Στο Νομό Ιωαννίνων το 1980 γεννήθηκαν 1.058 παιδιά. Το 1999 γεννήθηκαν 270, διαφορά 788 παιδιά.** Σύμφωνα με τα στοιχεία που μας έδωσε η Στατιστι-

κή Υπηρεσία του Νομού Ιωαννίνων, **το πρόβλημα της υπογεννητικότητας είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό, σε ό, τι αφορά στους Δήμους του Ζαγορίου.** (Βλ. πίνακα).

Νομίζουμε ότι κάθε σχολιασμός περιττεύει.

Αυτή η φθίνουσα πορεία των γεννήσεων συνετέλεσε στην κρίσιμότητα του δημογραφικού μας προβλήματος. Τη 10ετία του '60 δεν υπήρχε κανένα χωριό χωρίς σχολείο, έστω μονοθέσιο, σε πολλά δε υπήρχαν διθέσια και ακόμα μεγαλύτερα. Σήμερα τα σχολεία που υπάρχουν στο Ζαγόρι μετριούνται λιγότερα των πέντε, και στις δυο βαθμίδες. Τα χωριά μας εγκαταλείπονται. Πολλά έσβησαν και πολλά σύντομα θ' ακολουθήσουν την ίδια μοίρα. Οι ελάχιστοι κάτοικοι που εξακολουθούν να μένουν ακόμα εκεί, είναι γέροντες.

Ο μέσος όρος ηλικίας των κατοίκων

πολλών χωριών υπερβαίνει τα 70 χρόνια. Μένουν λίγοι συνταξιούχοι, ζώντας με τις πενήχρες συντάξεις του Ο.Γ.Α. Εύκολα μπορούμε να χαρακτηρίσουμε το **Ζαγόρι σαν τόπο τρίτης ηλικίας.** Καμιά ε-πιστροφή νέου δεν παρατηρήθηκε ποτέ.

Είναι αναστρέψιμη η φθίνουσα πορεία των χωριών μας; Νομίζω ΝΑΙ! Νομίζω ότι όχι μόνο μπορούμε να σταματήσουμε τη διαρροή των Ζαγορίσιων προς τα αστικά κέντρα, που δεν μας ικανοποιεί μόνο αυτό, αλλά και να ξαναφέρουμε ανθρώπους στα χωριά μας. Αρκεί να κατανοήσουν τη σπουδαιότητα του προβλήματος οι αρμόδιοι: Πολιτεία, Τοπική αυτοδιοίκηση, άλλοι φορείς. **Το Ζαγόρι έχει πλούσιο παρελθόν και δικαιούται, έχει και τη δυνατότητα για λαμπρό μέλλον.** Αρκεί να το κατανοήσουμε όλοι μας. Και πρώτα-πρώτα η Πολιτεία, η οποία κατά τη γνώμη μας, ασκεί μια αρνητική για τον τόπο μας πολιτική. Με τις συμπεριφορές της, τις σχολαστικές απαγορεύσεις, δυσκολεύει τόσο τη ζωή των Ζαγορίσιων, με τέτοια μανία, σαν να θέλει να μας διώξει από τον τόπο μας και σε πολλές περιπτώσεις το κατορθώνει. Αφού για να συντηρήσει κάποιος το σπίτι του θέλει οπωσδήποτε άδεια από την πολεοδομία, με χιλίες δυο διατυπώσεις και με πολλά έξοδα. Αμέ-

σως καταφθάνει το Ι.Κ.Α. πιέζει αφόρητα και εισπράττει εργατικά ημερομίσθια που δεν έγιναν ποτέ, αφού τις περισσότερες εργασίες τις έκανε ο ίδιος ο ταλαίπωρος συνταξιούχος του Ο.Γ.Α. Στους περισσότερους οικισμούς οι άνθρωποι είναι αναγκασμένοι ν' ακολουθήσουν την παράδοση, γιατί είναι χαρακτηρισμένοι οι οικισμοί παραδοσιακοί. Πρέπει να χρησιμοποιήσουμε υλικά που χρησιμοποιούσαν και οι παππούδες μας. Πέτρινοι τοίχοι, πέτρινες στέγες κ.τ.λ. Όμως το Δασαρχείο απαγορεύει την εξόρυξη αυτών των υλικών από τον τόπο μας, για λόγους περιβαλλοντικούς. Έτσι οι Ζαγορίσιοι αναγκάζονται να φέρουν τα υλικά από μακριά, με αποτέλεσμα να στοιχίζουν πανάκριβα. Ως παράδειγμα αναφέρω ότι ένα τετραγωνικό στέγης στοιχίζει 40.000 δρχ., εκτός των εξόδων της άδειας και του Ι.Κ.Α. Πόσο από μας έχουμε τη δυνατότητα να αντεπεξέλ-

τασμε και η **Λάιστα.** Τα περισσότερα δημόσια και τα εντός των Δήμων οδικά δίκτυα δεν είναι ούτε καν υποφερτά. Μένουν χωρίς καμιά συντήρηση από το χρόνο της κατασκευής τους. Οι Δήμαρχοί μας, φερόμενοι κι αυτοί πολιτικάντικα, ευαισθητοποιούνται με το πέρασμα κάποιου επισήμου και κακομπαλώνουν τα αμπάλωτα.

Από **Υγειονομική περιθαλψη**, σε τοπικό πλαίσιο, ας μη γίνε λόγος.

Έχουμε τη γνώμη, απ' όσα είδαμε στην τετραετία, πως οι Δήμαρχοί μας δεν αντελήφθησαν ίσως την κρίσιμότητα του Δημογραφικού μας προβλήματος. Δεν είδαμε καμιά ενέργεια προς την κατεύθυνση αυτή. Μπορούσαν κάτι να κάνουν. Υπάρχουν κίνητρα για νέους αγρότες, για νέους επιχειρηματίες, που είναι άγνωστα στους νέους της περιοχής τους, ντόπιους κι αποδημητές. Μπορούσαν με κάποιο τρόπο να έρθουν σ' επαφή με τους ίδιους τους νέους ή με τους συλλόγους των αποδήμων και να τους ενημερώσουν για τα διάφορα προγράμματα.

Θα μπορούσαν επίσης, σε συνεργασία με τα **Τοπικά Συμβούλια**, να παραχωρήσουν στους νέους οικοπέδα για **ανέγερση στέγης.** Αυτό θα ήταν σημαντικό δέλεαρ.

Εάν το Κράτος, σε ό, τι αφορά τους κατοίκους των αγροτικών και κυρίως των ορεινών περιοχών, αλλάξει την πολιτική του, αν ιδεί με συμπάθεια και κατανόηση αυτούς τους ξωμάχους, τότε υπάρχει κάποια ελπίδα να σταματήσουμε την αστυφιλία, αλλά και να ξαναφέρουμε κόσμο στον τόπο μας. Κανένας δε γυρίζει πίσω αν δεν του εξασφαλιστεί ανεκτή διαβίωση. Χρειάζεται Πολιτεία με περίσκεψη και κατανόηση και Δήμαρχοι με όραμα και ζήλο για τον τόπο τους.

Μπορεί τα χωριά μας και το φυσικό περιβάλλον να είναι όμορφα, αλλά για να αποκτήσουν ζωή, για να ξαναζωντανέψει το Ζαγόρι, δεν χρειάζονται μόνο τα κοινά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για αναπαλαιώσεις και πλακόστρωτα, που κι αυτά ακριβοπληρωμένα κακοκατασκευάζονται. **Χρειάζεται κάτι που θα παρακινήσει τους νέους να φτιάξουν τη ζωή τους εκεί στο Ζαγόρι.**

Φτιάχνουμε γκαλντεριμία, πλατείες, βρύσες, καλά είναι κι αυτά. Τα χωριά όμως δεν αποχτούν έτσι ζωή. Το βλέπουμε πως δεν αφέλησαν καθόλου το δημογραφικό μας πρόβλημα. Οι κάτοικοι χρόνο με το χρόνο λιγοστεύουν. Το Ζαγόρι είναι περιοχή «υψηλού κινδύνου» για ερήμωση και πρέπει να αντιμετωπιστεί με ριζικό, διαφορετικό τρόπο, σε σύγκριση με άλλες περιοχές.

Καιρός όμως να ξυπνήσουμε κι εμείς οι Ζαγορίσιοι. Να κοιτάξουμε τον τόπο μας, να διαλέξουμε ικανούς μπροστά-ρηδες με όραμα και να παροτρύνουμε τους σπουδαιοφανείς συμπατριώτες μας να γίνουν «σπουδαίοι» Ζαγορίσιοι, σαν τα παλιά τα χρόνια.

Η κατάσταση μας είναι ζοφερή, αλλά **ΕΜΕΙΣ ΑΙΣΙΟΔΟΟΥΜΕ.**

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΧΡΟΝΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΝΩΣΗΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ

Δήμος	Γάμοι			Γεννήσεις			Θάνατοι		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Ανατολικού Ζαγορίου	0	4	5	0	0	0	34	29	31
Κεντρικού Ζαγορίου	8	8	8	0	0	0	21	22	24
Τύμφης	5	3	4	0	0	0	29	25	22
Βωβούσα (Κοινότητα)	1	0	0	0	0	0	2	0	0
Παπίγκου (Κοινότητα)	6	2	3	0	0	0	2	4	5

Στις 3 Αυγούστου 2002, στο Δίμο Σελίων Ιωαννίνων, στη θέση Τύρια, έγινε το 3ο «Αντάμωμα Ξενιτεμένων». Στην εκδήλωση αυτή καθοριστική ήταν και η συμμετοχή της Αδελφότητας Σενίκου. Ο πρόεδρος της κ. Μανώλης Λαμπίρης, μίλησε για τη σημασία αυτής της πρωτοβουλίας, για τη σχέση των Αποδήμων με τον γενέθλιο τόπο, καθώς και για τα θέματα της περιοχής. **Λόγος με ευρύτερα μηνύματα, γι' αυτό παίρνει και τη θέση του στον «ΠΥΡΡΟ»:**

«**Ο**λος αυτός ο κόσμος που σήμερα είναι εδώ και άληθοι τόσοι που ήταν τα προηγούμενα χρόνια και σήμερα δεν είναι μαζί μας, ΟΝΕΙΡΕΥΟΝΤΑΙ ένα καλύτερο μέλλον για τον τόπο τους, για το χωριό τους. Ονειρεύονται καλύτερες συνθήκες ζωής για να μπορέσουν να γυρίσουν στη πατρίδα πατρίδα και στα άγια δικά τους χώματα.

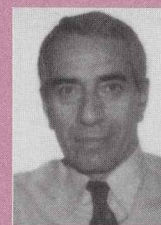
Το δικαίωμα στο όνειρο το δώσατε όλοι εσείς που εργαστήκατε αυτά τα πρώτα τέσσερα χρόνια λειτουργίας του Δήμου. Εσείς καταφέρατε να μην αποσπείτε αυτό το όνειρο ουτοπία για τις νέες γενιές.

Το έργο σας το βλέπουμε, το ξέρουμε, το αναγνωρίζουμε. Περιμένα-με όμως περισσότερα.

Όλοι εμείς οι Αποδήμοι, αλλιά και οι Δημότες, είμαστε δίπλα στην εκάστοτε Δημοτική Αρχή, που παράγει έργο και προωθεί την ανάπτυξη μιας περιοχής που έως χθες ήταν στην αφα-

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΡΧΗ & ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΙ

Του ΝΑΝΩΛΗ ΛΑΜΠΙΡΗ - Προέδρου της Αδελφότητας Σενίκου Ιωαννίνων

νεια, σήμερα όμως βρίσκεται στο επίκεντρο των συζητήσεων.

Έχετε κύριε Δήμαρχε στα χέρια σας δύο πόλους ανάπτυξης. Ο πρώτος πό-

λος είναι το όνομα του Δήμου, που χρειάζεται να ανάδειξη ιστορική και πολιτιστική και δεύτερο ο Κόμβος της Τύριας με την Εγνατία. Ο δεύτερος πόλος σας δίδει δύναμη αλλιά και υποχρεώσεις.

Πρέπει να προχωρήσει η επόμενη Δημοτική Αρχή με γοργούς ρυθμούς στη χωροθέτηση ενός ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ και να καλέσετε τους Αποδήμους να προχωρήσουν σε επενδύσεις

τώρα που οι αποστάσεις θα εκμηδενιστούν από και προς την πρωτεύουσα του νομού, αλλιά και προς την πόλη της Ελπίδας στην Ευρώπη, που είναι το λιμάνι της Ηγουμενίτσας. Πρέπει να προχωρήσει η επόμενη Δημοτική Αρχή στην ενθέρωση των Αποδήμων για τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα επενδύσεων, μέσω των Συλλόγων των Αποδήμων. Και εδώ εί-

ναι και ευθύνη δική μας. Πρέπει να προχωρήσετε σε οικιστική

μελέτη γύρω από τον Κόμβο, με προτεραιότητα στους Αποδήμους που θέλουν να κατοικήσουν, να δημιουργήσουν, να εργαστούν και να ζήσουν εδώ.

Πρέπει οπωσδήποτε να γίνει η αξιοποίηση των ορεινών όγκων, είτε με κεφάλαια του Δήμου, είτε από κεφάλαια προερχόμενα από ιδιωτικές επενδύσεις.

Πολλά τα πρέπει για τη Δημοτική Αρχή, αλλιά επιπρόσθετα θα πρέπει να σκύψουμε πάνω στο μέγα ζήτημα της φθίνουσας πορείας του πληθυσμού και της μετανάστευσης.

Υποχρέωσή μας είναι να είμαστε δίπλα στη Δημοτική Αρχή χωρίς παρωπίδες και στενά προσωπικά κομματικά συμφέροντα.

Εδώ ταιριάζει η ρήση: Αγαπάμε το χωριό μας, αγαπάμε τον τόπο μας, αποδείξτε...

Όμως το πιο δύσκολο εγχείρημα είναι να πείσουμε τους συγχωριανούς μας, τους δικούς μας ανθρώπους που κατοικούν σε όμορους Δήμους να ε-

πισκεπτόνται τακτικά τα χωριά τους, έστω τα Σαββατοκύριακα.

ΣΤΟ ΦΩΣ Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΘΛΗΤΟΓΡΑΦΟ - ΕΡΕΥΝΗΤΗ ΚΩΣΤΑ ΜΠΑΝΙΑ

Συνεχίζει ακούρατος. Ψάχνει, ερευνά, συγκεντρώνει, ταξινομεί, γράφει, εκθέτει. Ο λόγος για τον αθλητογράφο - ερευνητή Κώστα Χρήστου Μπανιά, από τους Μελισσοουργούς της Άρτας, ο οποίος έχει θέσει ως στόχο της ζωής του, να συγκεντρώσει κάθε είδους υλικό, το οποίο αφορά την Αθλητική Ιστορία της Άρτας, από τις αρχές του 20ού αιώνα έως τις ημέρες μας.

Το υλικό που έχει συγκεντρωθεί ως τώρα είναι μοναδικό και έχει πολύτιμη αξία. Γιατί αναδεικνύει, όχι μόνο τα αθλητικά δρώμενα, αλλιά και όλες τις παραμέτρους της κοινωνικής ζωής και τα πρόσωπα που έπαιξαν ρόλο σ' αυτή.

Πρόκειται για καταγραφή ιστορίας, με ευρύτερες προεκτάσεις.

Στόχοι του φίλου Κώστα να αποτυπώσει όλο το υλικό του σε μια έκδοση και η δημιουργία Αθλητικού Μουσείου στην Άρτα.

Αλλιά δεν μένει μόνο εκεί. Βρίσκεται σε συνεργασία με άλλους ερευνητές από την Ήπειρο, με στόχο να δοθεί συνολικά η αθλητική ιστορία της περιοχής.

Ο Κώστας κρατάει καλά ακόμη, με το μεράκι και την επιμονή του. Αλλιά καιρός είναι να σκύψουν στο έργο του και οι φορείς, οι οποίοι μπορούν από

τη θέση τους να σπρώξουν το βάρος της προσπάθιάς του.

Στη φωτογραφία: Άρτα 1954: Κώστας Απ. Σάββας, ίπταται! Τοίμημα χωρίς χέρια. Τον παρακολουθούν οι γυμναστές Θόδωρος Μποτσώλης και Άρης Γαλανός.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ «ΠΥΡΡΟΥ» ΜΕ ΤΟΥΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥΣ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥΣ ΟΙΚΟΥΣ - ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ

Οι αναγνώστες του «ΠΥΡΡΟΥ» μπορούν τώρα να κάνουν τις αγορές τους σε βιβλία, με έκπτωση 30%, από τους Ηπειρωτικούς Εκδοτικούς Οίκους - Βιβλιοπωλεία της πρωτεύουσας. Η Διεύθυνση του «ΠΥΡΡΟΥ» ήλθε σε επαφή με τους Ηπειρώτες εκδότες και συμφώνησε μαζί τους ότι οι αναγνώστες του, θα τυγχάνουν της παραπάνω έκπτωσης, στις δικές τους εκδόσεις. Η κίνησή μας αυτή έχει τρεις στόχους. Γνωριμία με τους Ηπειρώτες επαγγελματίες, την προώθηση του Ηπειρωτικού και γενικότερα του βιβλίου και την οικονομική ωφέλεια των συνδρομητών μας. Οι αναγνώστες μας μπορούν να κάνουν χρήση της ιδιότητάς τους ως συνδρομητές του «ΠΥΡΡΟΥ» στους υπευθύνους των εκδόσεων και να τυγχάνουν της παραπάνω έκπτωσης.

● «ΔΩΔΩΝΗ» ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΕ: Ανδρέα Μεταξά 28, Εξάρχεια, τηλ.: 210 - 3841171, 210 - 3637973.

● ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ»: Μαντζάρου 4 και Σόλωνος, τηλ.: 210 - 3636281.

● ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΣΚΟΛΗΝ»: Σπύρου Τρικοπλή 3-5, τηλ.: 210 - 3805520, 210 - 3822732.

● ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΤΟΛΙΔΗ»: Σόλωνος 71, τηλ.: 210 - 3634208.

«ΦΡΑΓΜΑ» ΣΤΟ ΦΡΑΓΜΑ

«ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ»

Χαράδρα του Αράχθου

**Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ
κυρίας WALLSTROM ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ
ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ ΑΛΕΚΟ ΑΛΑΒΑΝΟ**

Το θέμα της κατασκευής Υδροηλεκτρικού φράγματος στον Άγιο Νικόλαο Δαφνωτής Άρτας, έχει πάρει πλέον και ευρωπαϊκές διαστάσεις.

Ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών Χρήστος Λαναράς ενημέρωσε για όλες τις εξελίξεις γύρω από το φλέγον αυτό ζήτημα τον Ευρωβουλευτή του Συνασπισμού Αλέκο Αθαβάνο, ο οποίος κατέθεσε ερώτηση στην αρμόδια Επιτροπή του Ευρωπαϊκού βουλή, Στην ερώτησή του για ενδεχόμενη καταστολή ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων της περιοχής Αγίου Νικολάου στον Άραχθο, από την επικείμενη κατασκευή υδροηλεκτρικού έργου της ΔΕΗ, απάντησε η αρμόδια Επίτροπος κυρία Wallstrom. Η αρμόδια Επίτροπος, αφού βεβαιώνει ότι απέστειλε επιστολή στις ελληνικές αρχές, με την οποία ζητούσε πληροφoρίες σχετικά με τρία υδροηλεκτρικά έργα στην Ήπειρο, καταλήγει:

«Η Επιτροπή, απέστειλε επιστολή στις ελληνικές αρχές, με την οποία ζητούσε πληροφορίες σχετικά με τρία υδροηλεκτρικά έργα στην Ήπειρο. Ένα από τα έργα αφορούσε την κατασκευή υδροηλεκτρικής μονάδας στην περιοχή του Αγίου Νικολάου (Αραχθός). Ειδικότερα, η Επιτροπή έθιξε το ζήτημα της συμμόρφωσης με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 σχετικά με τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, όπως και της συμμόρφωσης με την οδηγία 85/337/ΕΟΚ

του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 1985 περί της εκτιμώσεως των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/11ΕΚ της 3ης Μαρτίου 1997.

Οι ελληνικές αρχές απήντησαν στα ανωτέρω ερωτήματα· η Επιτροπή εξετάζει τις πληροφορίες που της περιήλθαν, προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον οι εν λόγω εγκαταστάσεις θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Εις ό, τι αφορά την υδροηλεκτρική μονάδα στον Άγιο Νικόλαο (Αραχθος), οι ελληνικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι, όντως, το έργο δεν έχει ακόμη εγκριθεί. Πράγματι, υπεβλήθη από την εταιρεία μελέτη για την «Προέγκριση θέσης Εγκατάστασης της Υδροηλεκτρικής Μονάδας» η οποία εξετάζεται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές. Εάν ληφθεί απόφαση για την Προέγκριση θέσης Εγκατάστασης, πρέπει να διενεργηθεί Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ). Στην ΕΠΕ του έργου πρέπει να προσδιορίζονται, να περιγράφονται και να εκτιμώνται καταλλήλως οι άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις του έργου, μεταξύ άλλων, στην πολιτιστική κληρονομιά.

Οι ελληνικές αρχές είναι υπεύθυνες για την εξέταση του περιεχομένου και της ακρίβειας των πληροφοριών που περιέχονται σε όλες αυτές τις μελέτες. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, θα λάβει όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία για να εξασφαλιστεί η τήρηση του προαναφερθέντος κοινοτικού περιβαλλοντικού δικαίου.»

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΠΡΟΣ: ΥΠΕΧΩΔΕ - ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Θέμα: Προέγκριση χωροθέτησης του έργου «Υδροηλεκτρικό έργο Αγ. Νικολάου, ισχύος 93MW στον ποταμό Άραχθο του Ν. Άρτας», της εταιρείας ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.

Σχετικά: α) Έγγραφό σας με αριθ.
πρωτ. Α.Π. οικ. 82584/3.4.02 (αρ.
πρωτ. ΕΟΤ 2876/8.4.02)

β) Έγγραφο του Δήμου Κατσανοχωρίων με αριθ. πρωτ. 1015/18.4.02 (αρ. πρωτ. ΕΟΤ 3775/26.4.02)

γ) Φαξ του Δήμου Κατσανοχωρίων
με αριθ. πρωτ. 1691/18.6.02 (αρ.
πρωτ. ΕΟΤ 6095/20.6.02)

δ) Έγγραφο της Περιφέρειας Ηπείρου – Δ/σης Τουρισμού Ηπείρου με αριθ. πρωτ. 1553/5.7.02 (αρ. πρωτ. ΕΟΤ 65009/8.7.02)

Σε απάντηση του (α) σχετικού εγγράφου σας που αφορά Προέγκριση Χωροθέτησης του Υδροηλεκτρικού Αρφαχθού του Ν. Άρτας ισχύος 93 και αφού μελετήσαμε ενδελεχώς τα στάθμισαν με τα (β, γ και δ) σχετικά φωνεί στην κατασκευή του παραπο

1. Σύμφωνα με το (β) σχετικό έγγραφο υπάρχει αρνητική γνώμāτευση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κατσανοχωρίων (αρ. αποφ. 62/2001, πρακτικό 7/19.10.01).

2. Σύμφωνα με την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη που έχει συνταχθεί για λογαριασμό της Περιφέρειας Ηπείρου, η ευρύτερη περιοχή του ποταμού Άραχθου περιλαμβάνει μοναδικά φυσικά οικοσυστήματα, σπάνιους γεωμορφολογικούς σχηματισμούς καθώς και ευάληθα και απειλούμενα είδη πανίδας (αρκούδες, βίδρες, κραυγαέτους κ.λπ.) και χλωρίδας. Επιπλέον δεν προτείνει τη θεσμοθέτηση ζώνης απόλυτης προστασίας για την κοίτη και τις όχθες του ποταμού Άραχθου και αντίσπεσται κατηγορηματικά στην ιδέα κατασκευής φραγμάτων. Στο συμπληρωματικό τεύχος-προσάρτημα στην Μ.Π.Ε. που μας υπεβλήθη, αναφέρεται κατάλογος με τα σημαντικά είδη πανίδας της περιοχής από τον οποίο προκύπτει ότι τα περισσότερα προστατεύονται από Διεθνείς συνθήκες (Κοιν. Οδηγία 92/43, Π.Δ. 67/81, Κόκκινη Βίβλη, Σύμβαση Βέρνης, Σύμβαση Βόννης κ.λπ.). Τα περισσότερα δε από αυτά είναι ενδημικά της ευρύτερης περιοχής, γεγονός που σημαίνει ότι πρόκειται περί μίας υψηλής περιβαλλοντικής αξίας περιοχής.

3. Το γεφύρι της Πλάκας και το παρακείμενο κτίριο του Τελωνείου έχουν κηρυχθεί διατηρητέα μνημεία σύμφωνα με το ΦΕΚ 493/Β/30.7.92 και έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα Δημ. Επενδύσεων για την αποκατάστασή τους.

4. Η κατάκλιση 404 στρ. Γεωργικής γης και 2.396 στρ. Δασικών εκτάσεων θα μεταμορφώσει ριζικά περίπου 2.800 στρ. Γης σε λιμναίο οικοσύστημα. Πέρα από τη μεταβολή του οικοσυστήματος που θα προέλθει από την απώλεια του ελεύθερου του ρου ποταμού με σημαντικές αλλαγές στα ενδιαίτηματα της εγχώριας πανίδας, θα αλλοιωθεί ο κοινωνικοοικονομικός ιστός και η φυσιογνωμία της περιοχής.

5. Κατά το ρου του ποταμού Αραχθού υπάρχουν ήδη δύο φράγματα (Πουρνάρι Ι και Πουρνάρι ΙΙ) στο κάτω ρου και ένα που κατασκευάζεται στο πάνω ρου. Στη προκειμένη περίπτωση θεωρούμε ότι οι επιπτώσεις των Υδροηλεκτρικών έργων θα πρέπει να συνεκτιμώνται δηλαδή θα πρέπει να εξετασθεί η επιβάρυνση που δέχεται συνολικά ο ποταμός και όχι κάθε έργο χωριστά. Ειδικά στην συγκεκριμένη περίπτωση όπου στην ευρύτερη περιοχή απαντώνται οι περιοχές NATURA 2000 (όρη Αθαμανικά GR 21 10002, Αμβρακικός Κόλπος GR 21 10004 και Αμβρακικός Κόλπος Δέλτα Λούρου και Αράχθου GR 21 10001).

6. Σε έκθεση του ΟΟΣΑ που έχει συνταχθεί για την περιοχή των Αθαμνικών (Τζουμέρκων) ο τουρισμός θεωρείται πρωταρχικός παράγοντας ανάπτυξης της περιοχής, μιας και πέρα από τη φυσική ομορφιά, η περιοχή διαθέτει αξιόλογη πολιτιστική και αρχιτεκτονική κληρονομιά με στοιχεία πλούσιας ιστορικής παράδοσης. Με την ανάπτυξη του οικοτουρισμού δημιουργούνται μόνιμες ευκαιρίες για τους κατοίκους, ενθαρρύνεται η α-ναβίωση και η συνέχιση των παραδοσιακών επαγγελματιών, αναπτύσσονται υπηρεσίες προς όφελος όλης της τοπικής κοινωνίας και δίνεται έτσι το κίνητρο να παραμείνουν οι κάτοικοι στην περιοχή τους.

Ο Πρόεδρος του ΕΟΤ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΤΕΛΗΣ

[illegible]

Το έγγραφο του Ε.Ο.Τ.